

J.O.S. HAN BILA
 HAN BILA 72284
 0301562-402
 (Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

KANTON SREDIŠNJA BOSNA
 MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

PREDMET: Prijedlog za napredovanje

U skladu s člankom 25. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sijecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), Ministarstvu obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa Kantona Središnja Bosna dostavlja se

PRJEDLOG ZA NAPREDOVANJE

u zvanje SAVJETNICA
 u status MENTOR

VERNESA (VAHD) ŽAŠKREVIĆ, JMB: 2706979198628
 (ime, ime oca, i prezime zaposlenika)

rođen/a 27. 6. 1979. godine u ZENICA, ZBK, B.H.
 (mjesto rođenja, kanton) (država rođenja)
 završio/-la je školovanje u Bosna, Hercegovina, 2002. i 2015.
 (država) (godina završetka školovanja)
 na EDUKACIJSKI FAKULTET u TRAVNIKU
 (naziv visokoškolske ustanove) (mjesto)
 i stekao/-la stručno zvanje MAGISTAR RAZREDNE NASTAVE
 Zaposlen/-a je od 5. 9. 2005 godine u OŠ. HAN BILA
 (naziv ustanove)
 u HAN-BILOV

Zaposlenik ima ukupno 20 godina radnoga iskustva nakon diplomiranja za potrebnu stručnu spremu i stručno zvanje, na poslovima (zaokružiti):

- a) nastavnika u osnovnoj školi;
- b) nastavnika u srednjoj školi;
- c) stručnog suradnika u osnovnoj školi;
- d) stručnog suradnika u srednjoj školi.

Do sada je radio/-la:
 1. OŠ. DUBRAVICA FRKOČICA od 1. 9. 1998. do 30. 6. 2001. godine,
 (ustanova – organizacija) (mjesto)
 na poslovima NASTAVNIK RAZREDNE NASTAVE

OSNOVNA ŠKOLA „HAN BILA“

Obrazac 2 – O2

72281 HAN BILA

030/562 – 402

(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

**SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA**

PREDMET: Podaci o vannastavnom stručnom radu

PODACI O IZVANNASTAVNOM STRUČNOM RADU

U skladu s člancima 17. i 18. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanja statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u Srednjobosanskom kantonu („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 7/21), vrednuje se uspješnost vannastavnog stručnog rada učitelja, nastavnika, profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama, za zaposlenika

VERNESA (VAHID) JAŠAREVIĆ

JMB : 2706979198628

(Ime, ime oca, i prezime)

MAGISTAR RAZREDNE NASTAVE

RAZREDNA NASTAVA

(stručna sprema zaposlenika)

(predmet koji predaje)

Navesti urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 –O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 1 bodom:

a.1.Održavanje oglednog nastavnog sata za stručni aktiv na školskom nivou (GPR OŠ „Han Bila“za školsku 2016/2017.

a.2.Predavanje na stručnom skupu na školskom nivou (GPR OŠ „Han Bila“za školsku 2017/2018.

a.5.Pripremanje javne kulturne i sportske manifestacije u školi (Planiranje manifestacije GPR-om škole, za školsku 2017/2018,i odluka Nastavnčkog vijeća.)

a.6. Vođenje stručnog aktiva (GPR OŠ „Han Bila“ za školsku 2016./2017.

a.7.Vođenje vannastavne aktivnosti (GPR OŠ „Han Bila“ za školsku 2016/2017.

a.9. Sudjelovanje u izradi prilagođenih programa za učenike s posebnim potrebama (Dokaz operativni mjesečni planovi iz kojih je vidljiva intencija prilagodbe mogućnostima i sposobnostima učenika u skladu s izrađenim PPP)

a.13.Učešće u radu komisija na nivou škole (Rješenje o imenovanju komisije za imenovanje komisije za ocjenjivanje sposobnosti djece pri upisu u I razred osnovnih devetogodišnjih škola: 09-04-28-27-118/22-1.

a.15.Inovativnost u radu (- Certifikat o obuci i implementaciji sadržaja u nastavi : _____

Potvrda pedagoga škole o realizaciji inovacija Izdata na datum 20. 05. 2022. godine _____

Zapisnik sa sjednice Nastavničkog vijeća održane 29.08.2017. godine, GPR za školsku 2016/17. godinu _____

UKUPNI BROJ BODOVA : 8 _____

Navesti urađene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 2 boda:

b.4.Mentorstvo pripiravniku

(Rješenje o imenovanju mentora pripravnici Karahodža (Bahrudin) Mahira br: 262-2/21.

b.8. Mentorstvo studentu na metodičko -pedagoškoj Praksi

(Rješenje o imenovanju mentora-studentu Elma Kasumović br 254-4/21. _____

b.10.Sudjelovanje u radu povjerenstva čije članove imenuje Ministarstvo (dokaz- Rješenje- Ispitivač za polaganje stručnog ispita kandidatu Klokicé Enisi, br: 03-30-178/2020

UKUPNI BROJ BODOVA: 6 _____

Navesti uradene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 3 boda:

c.4. Sudjelovanje u projektima vladinih nevladinih organizacija važnih za školu, uz suglasnost ministarstva Rješenje o imenovanju savjetnika za stručno-pedagoški nadzor u osnovnim školama u SBK za 2022. godinu od strane Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta SBK-----

c.5. Stručna prezentacija istraživačkog rada iz oblasti odgoja i obrazovanja na kantonalni razini i višoj (VI međunarodna naučno- stručna konferencija „Unapređenje kvalitete života djece i mladih“ 19.-21. 06. 2015. godine, Ohrid, Makedonija na temu: „Strategije učenja učenika“

UKUPNI BROJ BODOVA: 6

Navesti uradene poslove (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 4 boda:

d.2. Objavlivanje zbornika ili istraživačkog rada koji pridonosi unapređenju odgojno-obrazovnom procesu (Univerzitet u Sarajevu, Pedagoški fakultet, Sarajevo, 2019. godine „Prozor u svijet obrazovanja, nauke i mladih –zbornik radova: „Samoprocjena učenika o strahu od školskološkog ocjenjivanja“

d.4. Stručna prezentacija istraživačkog rada na evropskom i svjetskom kongresu ili konferenciji- IX Međunarodna naučno- stručna konferencija „Unapređenje kvalitete života djece i mladih od 22.-24.06.2018. godine, Harkani, Mađarska na temu : „Načini učenja učenika

d.5.Sudjelovanje u svojstvu istraživača u znanstveno-istraživačkom projektu na području regije, Europe i svijeta koji pridonosi razvoju odgoja i naobrazde -

IX međunarodna naučno- stručna konferencija „Unapređenje kvalitete života djece i mladih“ 21. -23. 06. 2019. godine, Istanbul, Turska na temu: „Roditeljstvo i školski uspjeh djeteta“

UKUPNI BROJ BODOVA: 12

SVEUKUPNI BROJ BODOVA: 32

Han Bila, 21. 06. 2022. godine
(mjesto)

Komisija

Adis Jašarević

[Ime i prezime (potpis)]

Rasema Seidić

[Ime i prezime (potpis)]

Eldin Amutović

[Ime i prezime (potpis)]

Haris Jašarević

[Ime i prezime (potpis)]

Adela Gaši

[Ime i prezime (potpis)]

Dirktor/-ica

[Ime i prezime (potpis)]

Imenovani/-a je upoznat/-a s ocjenom dana 22. 06. 2023. godine u 10:00h sati.

Vernesa Jašarević

[Ime i prezime (potpis)]

Vernesa Jašarević

Asanova Stola Han Bija'
Han-Bija' bb #2281
Han-Bija'
 (Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

**SREDNJOBOSANSKI KANTON
 MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA**

PREDMET: Podaci o stručnom osposobljavanju i usavršavanju učitelja, nastavnika, profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama

**PODACI O STRUČNOM OSPOSOBLJAVANJU I USAVRŠAVANJU
 UČITELJA, NASTAVNIKA, PROFESORA I STRUČNIH SURADNIKA
 U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA**

U skladu s člancima 19., 20. i 21. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog saradnika u osnovnim i srednjim školama u Srednjobosanskom kantonu („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 7/21), vrednuje se stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika

VERNEŠA (VAND) ŽAŠIĆREVIĆ JMB: 2706979198628
 (Ime, ime oca, i prezime)

MAG/STAR RAZREDNE NASTAVE 1-V RAZRED
 (stručna sprema zaposlenika) (predmet koji predaje)

1. Sudjelovanje u stručnom osposobljavanju i usavršavanju koje organizira kantonatno Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta ili odgojno-obrazovna ustanova

(redovno, povremeno, izostaje)

Navesti u kojim je oblicima stručnoga osposobljavanja i usavršavanja zaposlenik sudjelovao, mjesto i vrijeme njihova održavanja te broj i naziv dokumenta/povrde koji to dokazuje (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 3 -- O3):

CERTIFIKAT: Program selekcijske aplikativne škole za rad s djecom s teškoćama u razvoju
TRENERSTVO TIM - EDUKACIJA implementacije definisanih ishoda učenja u javno-komunalnoj školi, partneriu i sdr.
Dvohebdomislni kurs ONLINE nastave od 28. - 31.8. 2020. - POTVRDA
CERTIFIKAT: Osnova demokracije - SRIN KORACI

2. Sudjelovanje u stručnom osposobljavanju i usavršavanju koje provode stručne ustanove, kantonatni stručni aktivni i drugi

REDOVNO
 (redovno, povremeno, izostaje)

Navesti u kojim je oblicima stručnoga osposobljavanja i usavršavanja zaposlenik sudjelovao, mjesto i vrijeme njihova održavanja te broj i naziv dokumenta/povrde koji to dokazuje (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 3 -- O3):

Lideri opšne nastave - CERTIFIKAT
Prisustvu edukaciji - Parneta plod - POTVRDA
Medunarodno naučno - stručno konferencija - CERTIFIKAT

mr. Vernesa Jašarević

Mehurići bb

72282 Mehurići

Broj telefona: 062 / 747-789

jasarevicvernesa8@gmail.com

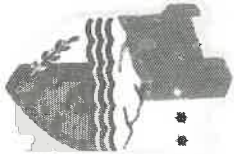
Predmet: **BIOGRAFIJA**

Ja sam Vernesa (Vahid) Jašarević, rođena sam 27. 06. 1979. godine u Zenici gdje sam završila srednju Učiteljsku školu. Na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru, 2003. godine završila sam Nastavnički fakultet, smjer Razredna nastava i time stekla zvanje nastavnik razredne nastave. Zaposila sam se u Osnovnu školu „Han Bila“ u Han Biloj i već imam 20 godina radnog iskustva. Svoje školovanje sam nastavila na Edukacijskom fakultetu Univerziteta u Travniku, te 2012. godine završila prvi ciklus studija visokog obrazovanja, smjer Razredna nastava i ostvarila 240 ECTS bodova, čime sam stekla akademsku titulu i stručno zvanje bachelor razredne nastave. Na istom fakultetu sam nastavila Postdiplomski studij, smjer Razredna nastava te završila II ciklus studija visokog obrazovanja, sa ostvarenih 60 ECTS bodova što sa I ciklusom studija iznosi 300 ECTS bodova i samim tim stekla akademsko zvanje magistar razredne nastave.

Učesnik sam na redovnim seminarima koje organizuje Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta SBK. Aktivno učestvujem u svim nastavnim i vannastavnim aktivnostima koje su u interesu škole i društvene zajednice.

Na osnovu Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju odgajatelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama te učitelja, nastavnika/profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama, 2017. godine sam imenovana u zvanje nastavnik mentor. Trenutno sam mentor pripravnici Karahodža Mahini, a 2020./21. školske godine sam bila član komisije za polaganje stručnog ispita.

Imenovana sam 9.3.2022. godine za savjetnika za stručno-pedagoški nadzor u osnovnim školama u Srednjobosanskom kantonu za 2022. godinu, za predmet: Razredna nastava.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

2-1

KANTON SREDIŠNJA BOSNA/ SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA

TRAVNIK

Osnovna škola "HAN BILA"
HAN BILA

Broj: 302/16

Datum: 29.9.2016 . godine

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Osnovne škole "Han Bila" Han Bila
za školsku 2016/2017.godinu.

Septembar 2016.godine.

6.7.1. Individualno stručnog usavršavanja

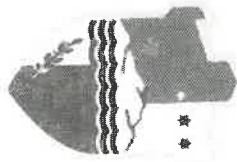
Tabela 31.

R.br.	Naziv teme stručnog usavršavanja	Nivo Realizacije	Vrijeme realizacije	NASTAVNIK	Oblast Usavršavanja
1.	Radno pamćenje kod djece sa lakim intelektualnim poteškoćama.	Stručni aktiv	Oktober	Hurem Mersiha	Pedagoško-psihološka
2.	Izazovi, prednosti i opasnosti televizije u obrazovnom procesu školske djece.	Stručni aktiv	Oktober	Šehić Elma	Pedagoško-psihološka
3.	Značaj istraživačkih aktivnosti učenika u nastavi integriranih prirodnih nauka.	Stručni aktiv	Novembar	Hadžić Smajo	Pedagoško-psihološka
4.	Komunikacija učesnika vaspitno-obrazovnog procesa u svremenim nastavnim metodama.	Nastavničko vijeće	Novembar	Gaši Adela	Stručna-Pedagoška
5.	Učenje putem rješavanja problema u savremenoj nastavi.	Stručni aktiv	Decembar	Kasumović Maliha	Pedagoška - stručna
6.	Kibernetški pristup u nastavi.	Stručni aktiv	Decembar	Kejlić Lejla	Psihološka- stručna
7.	Emocionalne reakcije djece na stresno iskustvo.	Stručni aktiv	Decembar	Selman Nura	Stručna-Pedagoška
8.	Testovi i testovski zadaci.	Nastavničko vijeće	Januar	Jašarević Salan	Pedagoška- stručna
9.	Mapa uma kao motivaciona tehnika u nastavi geografije u osnovnoj školi.	Stručni aktiv	Februar	Ciljević Muamera	Pedagoška- stručna
10.	Unapređenje efikasnosti poučavanja i učenja kroz primjenu principa aktivnog učenja.	Stručni aktiv	Februar	Turković Ifet	Pedagoško-psihološka
11.	Značaj stila rada nastavnika za radnu klimu u razredu.	Stručni aktiv	Mart	Ibrahimfendić Eldin	Stručna-Pedagoška
12.	Obrazovanje i emocionalna inteligencija.	Stručni aktiv	Mart	Kasumović Husein	Pedagoška- stručna
13.	Pedagoške vrijednosti partnerstva odgojatelja i roditelja.	Nastavničko vijeće	April	Janković -Skrobo Ida	Pedagoško-psihološka
14.	Slobodne aktivnosti učenika.	Stručni aktiv	April	Ribo Aldin	Pedagoško-psihološka
15.	Povezanost percepcije lične kompetencije i samopoštovanja sa pojavom agresivnosti kod adolescenata.	Stručni aktiv	Maj	Hadžić Mujo	Pedagoško-psihološka
16.	Snaga ličnosti nastavnika i uvođenje inovacija u nastavi.	Nastavničko vijeće	Juni	Brkić Džemal	Pedagoško-psihološka

a) kolektivnog stručnog usavršavanja u školi *Ogledni časovi* Tabela 32.

R.br.	Prezime i ime	Termin za ogledni sat					Predmet	
		X	XI	XII	II	III		IV
1.	Bajramović Murisa					X		Matematika - IIa
2.	Huskić Aida		X					Likovna kultura – VIIIa/8
3.	Grabus Meliha			X				Engleski jezik – VIIIc
4.	Kasumović Aida				X			Društvo - Va
5.	Karahodža Fadila		X					Bosanski jezik - Ib
6.	Jašarević Vernesa					X		Matematika
7.	Jašarević Harris						X	Bosanski jezik
8.	Abazović Seada					X		Bosanski jezik - VIa
9.	Mekić Nermina						X	Bosanski jezik – VIIIb
10.	Arnautović Alma		X					Odjeljska z. – VIIIb/9
11.	Delić Rabiija (Zamjena)			X			X	Informatika- VIIa
12.	Selman Kadir						X	Isl.vjeronauka- VIIIa/9
13.	Husanović Sefija						X	Moja okolina - IIIa
14.	Žerić Adnan							TIZO - VIIa
15.	Kovač Emina					X		Likovna kultura - IVa
16.	Arnautović Eldin				X			Biologija - VIc

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

KANTON SREDIŠNJA BOSNA/ SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA

TRAVNIK

Osnovna škola "HAN BILA"
HAN BILA

Broj: 265/17

Datum: 28.9.2017 . godine

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Osnovne škole "Han Bila" Han Bila
za školsku 2017/2018.godinu.

Septembar 2017.godine.

6.7.1. Individualno stručnog usavršavanja

Tabela 31.

R.br	Naziv teme stručnog usavršavanja	Nivo Realizacije	Vrijeme realizacije	N A S T A V N I K	Oblast Usavršavanja
1.	Nastavna priprema za treći razred iz premeta Moja okolina	Stručni aktiv	Oktober	Bajramović Murisa	Pedagoško-psihološka
2.	Procjena straha od ocjenjivanja	Stručni aktiv	Oktober	Huskić Aida	Pedagoško-psihološka
3.	Savremeni nastavnik	Stručni aktiv	Novembar	Jugo Dženana	Pedagoško-psihološka
4.	Teorijske osnove kontinuirane evaluacije grupnog rada	Nastavničko vijeće	Novembar	Karahodža Fadila	Stručna-Pedagoška
5.	Model pisane pripreme na temelju dnevnih aktivnosti u inkluzivnm odjeljenju	Stručni aktiv	Decembar	Jašarević Vernesa	Pedagoška - stručna
6.	Kooperativno učenje u nastavi integriranih prirodnih nauka	Stručni aktiv	Decembar	Jašarević Harris	Psihološka-stručna
7.	Poremećaji u ponašanju	Stručni aktiv	Decembar	Abazović Seada	Stručna-Pedagoška
8.	Ospobobljenost nastavnika za realizaciju inkluzivnog oblika obrazovanja	Nastavničko vijeće	Januar	Mekić Nermina	Pedagoška-stručna
9.	Priprema za odgojno-obrazovni rad	Stručni aktiv	Februar	Arnautović Alma	Pedagoška-stručna
10.	Empatija	Stručni aktiv	Februar	Selman Kadir	Pedagoško-psihološka
11.	Sigurna škola iz perspective nastavnika	Stručni aktiv	Mart	Husanović Seifija	Stručna-Pedagoška
12.	Pisnema priprema za realizaciju nastavnog sata iz zajednice učenika i odgoja za demokraciju	Stručni aktiv	Mart	Žerić Adnan	Pedagoška-stručna
13.	Socio-kulturni uzroci pojave maloljetničke delinkvencije	Nastavničko vijeće	April	Kovač Emina	Pedagoška-stručna
14.	Značaj sila rada nastavnika za radnu klimu u razredu	Stručni aktiv	Maj	Arnautović Eldin	Pedagoško-psihološka
15.	Primjena različitih modela u nastavi matematike i bos. jezika od 1. do 5. raz. OŠ	Nastavničko vijeće	Juni	Kasumović Aida	Pedagoško-psihološka

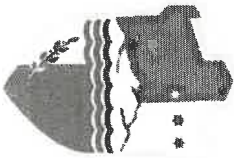
a) kolektivnog stručnog usavršavanja

u školi

Ogledni časovi

Tabela 32.

R. br.	Prezime i ime	Termin za ogledni sat					Predmet
		X	XI	XII	II	III	
1.	Hurem Mersilja	X	X				Moja okolina
2.	Šehić Elma			X			Muzička kultura
3.	Hadžić Smajo				X		Matematika
4.	Gaši Adela					X	Moja okolina
5.	Kasumović Malha		X				Likovna kultura
6.	Keljaljć Lejla			X			Engleski jezik VIa
7.	Selman Nura					X	Engleski jezik VIb
8.	Jašarević Salama				X		Fizika IXa
9.	Čiljević Muamera			X			Geografija VIIa
10.	Turković Ifet					X	Tehnička kultura VIIIA
11.	Ibrahimfendić Eldin	X					Muzička kultura VIIC
12.	Kasumović Husein					X	Islamska vjeronauka Ia
13.	Janković -Skrobo Ida						Odjeljska z. IXa
14.	Zolota Bakir	X		X			Matematika VIc

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

2-5

KANTON SREDIŠNJA BOSNA/ SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA

TRAVNIK

Osnovna škola "HAN BILA"
HAN BILA

Broj: 265/17

Datum: 28.9.2017 . godine

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Osnovne škole "Han Bila" Han Bila
za školsku 2017/2018.godinu.

Septembar 2017.godine.

Slobodne aktivnosti učenika

U školskoj 2017/2018 god., u Školi će djelovati sekcije iz sljedećih predmeta i oblasti:
 - kulturno-umjetnička sekcija, naučno-nastavna i tehnička sekcija, sportska sekcija.

Nastavnik rukovodilac	Naziv sekcije
1. Abazović Seada	Dramska
2. Mekić Nermína	Dramsko-recitatorska
3. Žerić Adnan	Košarkaška
4. Janković S. Ida	Dramsko-recitatorska
5. Ibrahimfendić Eldin	Hor
6. Huskić Aida	Likovna
7. Kasumović Husein	Dramska
8. Kovač Emina	Likovna
9. Šabanović Mersiha	Folklor
10. Kasumović Maliha	Recitatorska
11. Hadžić Smajo	Ekološka
12. Kasumović Aida	Dramsko-recitatorska
13. Husanović Seffija	Dramsko-recitatorska
14. Šehić Elma	Mali hor
15. Bajramović Murisa	Dramsko-recitatorska
16. Gaši Adela	Ritmika
17. Arnaudović Eldin	Ekološka
18. Jašarević Vernesa	<u>Dramska</u>
19. Jašarević Haris	Dramsko-recitatorska
20. Ribo Aldin	Dramska
21. Karahodža Fadila	Ritmika
22. Turković Ifet	Saobraćajna

Napomena: Jedan učenik može biti angažiran samo u dvjema aktivnostima u jednoj školskoj godini (zbog toga što voditelji sekcija preopterete pojedine učenike)

Kroz slobodne aktivnosti učenici se pripremaju za obilježavanje državnih i vjerskih praznika te svećanih javnih skupova u Školi.

U narednoj školskoj godini pojedine sekcije će uzeti učešće u organizaciji:

Obilježavanja vjerskih praznika: Bajrama, Hidžrestske nove godine i rođenja Muhameda a.s.

Obilježavanju svih državnih praznika. Jašarević Vernesa, Jašarević Haris, Šehić Elma, Husein Kasumović, Selman Kadir, Gaši Adela, Fadila Karahodža, Kasumović Aida.

Nastavnici zaduženi za pripremu javne kulturne manifestacije na nivou škole su:

Obilježavanju značajnih datuma odbrambeno-oslobodilačkog rata.

Obilježavanju i učešću na školskim takmičenjima.

Plan i kalendar školskih takmičenja, se utvrdi na aktivima nastavnika na nivou općine za nivo Općinskih takmičenja, škole koje se plasiraju za viši nivo pridržavaju se kalendara kojeg odredi ministarstvo obrazovanja

- a. **Matematika VII-IX razred** – do kraja marta 2018.godine – Općinsko tkmičenje
- b. **Fizika VII –IX razred** –do kraja mart 2018. godine – Općinsko takmičenje
- c. **Engleski jezik IX razred**- do kraja marta 2018. godine – Općinsko takmičenje
- d. **Islamska vjeronauka VII-IX razred**- do 15.04. 2018. godine-Općinsko takmičenje
- e. **Grđansko obrazovanje-CIVITAS- IX razred** - do 06.04.2018. godine- Općinsko takmičenje
- f. **Tehnički odgoj**- do 15. aprila 2018. Općinsko takmičenje

Zapiski

sa Druge sjeđnice Nastavničkog vijeta, održane
26.9.2017. godine sa početkom u 12^h 15'

prisutni: 27

odsutni: Žani Kuzmi, Dele Rašić, Durović Ugjini, Željko Džević, Željko Bilić,
Brahimovićević Eldin, Jasarićević, Galvan, Škarić Željko, Depe Elmer, Esmer
Mirosl, Jelena Kadivar, Jelena Šušter, Željko Jokić, Veljko Karižić,
Jugo Džević.

Dnevni red:

1. Realizacija zabljučba sa metodične sjeđnice
2. Podjela slobodnih aktivnosti na nastavnike.
3. Utvrđivanje prijedloga Godišnjeg programa radni
za školsku 2017/18. godinu
4. Težuća problematika - 5. otklon

AD, Zabljučići na metodične sjeđnice realizirani su u cijeloti.
Našćud Školović je obavio toke da je te časove preuzela Jugo Džević.
Uspješno su konvultirali sa ministere da moze radore prednja u školi
na odmoru.

AD₂ Jovanović je potjela slobodnih aktivnosti na nastavnika
kako slijedi:

U školskoj 2017/18. godinu u školi će djelovati sećenje sa sjeđnic
predmetu i otkloni: kulturno-umjetnički sećenje, naučno-nastavnica

atbilstošamaya russiĭskim statumi atbrāmbene - atbilstošālog kata; ušĭe ma
 ūstskim priidbānui i tskhmicĭngui;

U priedēbi porodom Doma drošānoti kaja ē bti atbānui 24.11.2017. godme
 uistotati: Abakovi' Yeada - Dramska skija
 Mchil' Vermina - Dramske - recitatoras
 Kasmovoi' Juscin - Dramska
 Galamovoi' Moxika - Solloj
 Kasmovoi' Malika - Recitatoras
 Jekil' Elma - Mali kor
 Gori' Adela - Ritniskas
 Karachekā' Fedila - Ritniskas

Priedēbi porodom atbilstošamajis doma reatējis Jostāniskā a. s. ē bti atbānui
 30.11.2017. Program ē pāpauiti predmetāi notārnici Jskānske spetonai
 Selman' Kadri; Kasmovoi' Juscin
 ūka priedēbi porodom godinģitē formirānui 306. brdskē brigādē
 upred maĭ ūstē ē uktē ušĭā' Abakovi' Yeada ar dramāskāu
 sekeģon.

Porodom Doma nezavisnotā ē bti atbānui program u kēģon ē
 uistotati: Mchil' Vermina - Dramske - recitatoras
 Jekchimefencilē' Eldin - Flor
 Galamovoi' Moxika - Sollozma
 Kasmovoi' Malika - Recitatoras
 Kasmovoi' Adela - Dramsko - recitatoras
 Musovoi' Jefijs - Dramske - recitatoras
 Gori' Adela - Ritniskas
 Jāščevic' Javis - Dramsko - recitatoras
 Jāščevic' Verma - Dramska

Čine školske godine ćemo biti domaćini općinskog takmičenja iz matematike, Ka međimlje takmičenja će biti izvedena pivečlja u kojoj će učesnici biti:

Fombarci - Skrobo Jela - Društvo recitatorke

Jelini Elma - Mali hor

Josi Nedela - Ritmičkg

Ka Dom općine u Štravcih, 21.3.2018. našu školu će predstaviti:

Karimović Ildis - Društvo - recitatorke

Dom škole će biti obilježen 25.5.2018. godine, a u pivečlić tim potvrdom će uzeti učesnici ove škole

U programu potvrdom obilježavanja otvrdanja stamotivike Velike Žuborice u potvrdom radu, a koji će biti izveden u junu 2018. godine, našu školu će predstavljati Julo Jleđin sa Društvom obilježim.

De Ostali rukovodnici škole će u toku školske godine odrediti javne aktivnosti: školske škole koji vodi.

AD3 U ovog školskog godine nastanu će prihvatiti 457 učenika naše

škole. Dobili smo 6 učenika iz drugog škole, a iz naše škole su otisli 2 učenika. Centralna škola ima 264 učenika, škola na Rudniku 188 učenika i polubna škola Čukle 25 učenika. Od ukupnog broja učenika imamo njih jedanaest na potvrdom u razredni koji su kategorisani. Čine učenike treba

poslati sa časom da bi mogli ići kod defektologa, u tome kad ova po razrednih bude definisio u školu. Defektar je potvrdno ograničiti i prilagoditi program na ove učenike (pozitivno je da te bude u 2 primjerka). Najprećkg i svjedociće ka ove učenike tu na istom otvrdom kad i ka one koji nisu kategorisani. Potvrdom je mubak u napredni u ovom dokumentu napredni da su ove učenici prihvatiti nastanu po prilagoditenu program otvrdom razrednika potvrdom razrednika sa rodiljgin, teba koristiti, a isti se mogu krećeti kod pedagoga škole. U ovog školskog godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

KANTON SREDIŠNJA BOSNA/ SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA

TRAVNIK

Osnovna škola "HAN BILA"
HAN BILA

Broj: 302/16

Datum: 29.9.2016 . godine

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Osnovne škole "Han Bila" Han Bila
za školsku 2016/2017.godinu.

Septembar 2016.godine.

6.5. Rad stručnih aktiva

Prema odluci Nastavničkog vijeća ove školske godine formirani su sljedeći aktivni:

1. Aktiv nastavnika
I/9 – ih razreda
II/9- ih razreda
III/9 – ih razredapredsjednik Kasumović Aida
IV/9 – ih razreda i
V/9 – ih razreda.....predsjednik Jašarević Vernesa
5. Aktiv nastavnika : društveno jez.grupe predmeta:
bosanski j.,engleski j.,historija
i geografija.....predsjednik Karić Sabiha
6. Aktiv nastavnika
prirodno mate.grupe predmeta:
matematika,bilogija,fizika,
hemija i informatika.....predsjednik Delić Rabija
7. Aktiv nastavnika
kulture i stvaralaštva:
nastavnici likovne kulture,
muzičke k., tehničkog odgoja,
tjelesnog odgoja i vjeronauke.....predsjednik Žerić Adnan

Rad stručnih aktiva odvijat će se kroz sastanke koji će se održavati svakog mjeseca, a problematika kojom će se baviti je sljedeća:

- donošenje godišnjeg plana rada aktiva,
- izrada godišnjih planova rada za pojedine predmete,
- izrada operativnih mjesečnih planova rada,
- analiza realizacije planiranog gradiva,
- provjera učeničkih znanja, testiranje učenika, kriterij ocjenjivanja,
- pozitivna iskustva realizacije pojedinih nastavnih sadržaja,
- praćenje stručne literature i primjena novih iskustava u nastavno-odgojnom radu,
- pomoć nastavnicima – instruktorima,
- pripreme za takmičenje i smotre,
- pitanja stručnog usavršavanja,
- pitanje nastavnih učila i njihova primjena,
- izvođenje ogleđnih predavanja za članove aktiva.

Detaljan plan rada za svaki aktiv se nalazi u posebnim sveskama koje su sastavni dio ovog GPR-a

[Handwritten signature]

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

**KANTON SREDIŠNJA BOSNA/ SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA**

TRAVNIK

**Osnovna škola "HAN BILA"
HAN BILA**

Broj: 302/16

Datum: 29.9.2016 . godine

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Osnovne škole "Han Bila" Han Bila
za školsku 2016/2017.godinu.

Septembar 2016.godine.

5.7. Slobodne aktivnosti

Tabela 28.

Red. br.	SEKCIJA	Sedmični fond sati	Zaduženi nastavnici
1.	Dramska	3	Prema spisku ispod tabele
2.	Dramsko-recitatorska	7	
3.	Hor	2	
4.	Likovna	2	
5.	Civitas-izrada portofolija		
6.	Folklor	1	
7.	Recitatorska	2	
8.	Košarkaška	1	
9.	Ekološka	2	
	Šahovska		
11.	Streljaštvo	1	
12.	Ritmicka	2	
SVEGA	12	22	

Slobodne aktivnosti učenika

U školskoj 2015/2016.god., u Školi će djelovati sekcije iz sljedećih predmeta i oblasti:

- kulturno-umjetnička sekcija, naučno-nastavna i tehnička sekcija, sportska sekcija.

Nastavnik rukovodilac	Naziv sekcije
1. Abazović Seada	Dramska
2. Mekić Nermína	Dramsko-recitatorska
3. Žerić Adnan	Košarkaška
4. Janković S. Ida	Dramsko-recitatorska
5. Ibrahimefendić Eldin	Hor
6. Huskić Aida	Likovna
7. Kasumović Husein	Dramska
8. Kovač Emina	Folklor
9. Šabanović Mersiha	Folklor
10. Kasumović Maliha	Recitatorska
11. Hadžić Smajo	Ekološka
12. Kasumović Aida	Dramsko-recitatorska
13. Husanović Seffija	Dramsko-recitatorska
14. Šehić Elma	Mali hor
15. Bajramović Murisa	Dramsko-recitatorska
16. Gasić Adela	Ritmicka
17. Arnautović Eldin	Ekološka
18. Jašarević Vernesa	Dramska
19. Jašarević Harris	Dramsko-recitatorska
20. Karić Sabiha	Dramsko-recitatorska
21. Ribó Aldin	Dramska
22. Karahodža Fadila	Ritmicka
23. Turković Ifet	Streljačka

Napomena: Jedan učenik može biti angažiran samo u dvjema aktivnostima u jednoj školskoj godini (zbog toga što vodi u sekciji preopreterete pojedine učenike)

PRILAGODENI PLAN I PROGRAM

školska godina 2019/2020.

Mjesec	Septembar	Oktoabar	Novembar
Nastavne jedinice	- Jesen - Zivotne zajednice: livada, šuma, njiva, vrbnjak, vrt	- Biljke u jesen - Domaći zivotinje - Šumске zivotinje	- Zavisnost biljnog i zivotinjskog svijeta - Ptice
Ishodi (pojmovi koje učenik treba usvojiti)	- naučiti pojmove: livada, šuma, njiva, vrbnjak, vrt - uočiti karakteristike jeseni	- biljke koje dozrijevaju u jesen - prepoznati uočavanje domaćih i šumskih zivotinja	- povezanost zavisnosti biljnog i zivotinjskog svijeta
Nastavna sredstva	- udžbenik - slike - ilustracija	- udžbenik - slike - crteži - pripremljen materijal	- udžbenik - crteži - pripremljen materijal
Nastavne metode	- razgovor - demonstracija - posmatranje i uočavanje	- razgovor - demonstracija - ilustracija - posmatranje	- razgovor - demonstracija - ilustracija - posmatranje

PRIDMET: NOVA DEJANJA
NASTAVNIK: Lenka Jasarević

Mjesec: Septembar
Sati: 2-9

Nastavni sadržaji po oblastima

Ime i prezime učenika: ZENAN PERIĆ 2-9
Razred: III 6 školska 2019/2020.

2-9

PRILAGODENI PLAN I PROGRAM

školska godina 2019/2020.

Mjesec	Mjesec	Sati	Nastavne jedinice	Ishodi (pojmovi koje učenik treba usvojiti)	Nastavna sredstva	Nastavne metode
Septembar	Septembar		<ul style="list-style-type: none"> - imenice - Recenica - Razstavljene riječi na slogove 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznavanje imena bica, predmeta i pogova - pisanje recenica - recenica, riječ, slog, glas zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovor - demonstracija - ilustracija - ziva riječ - posmatranje 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovor - demonstracija - posmatranje - metoda prim - radova
Oktoabar	Oktoabar		<ul style="list-style-type: none"> - Glagoli - Rjezba citanja: "Ribar iz fefalua" - Pisanje riječi i recenica 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznavanje riječi koje označavaju radnju - citanje naglas - pisanje - prepisivanje 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovor - demonstracija - posmatranje - metoda prim - radova 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovor - demonstracija - posmatranje - metoda prim - radova
Novembar	Novembar		<ul style="list-style-type: none"> - Vastite imenice - Pisanje recenica - Pisanje po diktažu 	<ul style="list-style-type: none"> - naučiti da se vastite imenice pisu velikim slovom - naučiti pisati po diktažu materijal - pisanje velikog slova 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovor - demonstracija - posmatranje - metoda prim - radova 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovor - demonstracija - posmatranje - metoda prim - radova

Nastavni sadržaji po oblastima

PREDMET: BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
 NASTAVNIK: Veresa Jasarevic

Ime i prezime učenika: ZENAN PLENDA
 Razred: III B
 školska god. 2019/2020.

2-02/1

PRILAGODENI PLAN I PROGRAM

školska godina 2019/2020.

Mjesec	Novembar	Oktober	Septembar
Mjesec	Novembar	Oktober	Septembar
Sati			
Nastavne jedinice	- Sabiranje i oduzimanje 36+28 ; 72-19 - Rinski brojevi do XX - Redni brojevi	- Sabiranje i oduzimanje 25+20 ; 76-50 - Sabiranje 25+34 - Oduzimanje 78-24	- Citanje i pisanje brojeva do 100 - Sabiranje i oduzimanje desetica do 100 - Sabir. i oduzimanje 20+7 ; 36-6
Ishodi (pojmovi koje učenik treba usvojiti)	- sadržaj i oduzimanje (36+28 ; 72-19) - pisanje i citanje brojeva do XX - redni brojevi	- sadržaj i oduzimanje raznih brojeva (25+20 ; 76-50 ; 25+34 ; 78-24) - razni načini sabiranja i oduzimanja - računjanje	- pisanje i citanje brojeva do 100 - sadržaj i oduzimanje desetica do 100 - sadržaj i oduzimanje raznih brojeva
Nastavna sredstva	- udžbenik - pripremljeni zadaci - računjanje	- udžbenik - pripremljeni zadaci - računjanje	- udžbenik - pripremljeni zadaci - računjanje
Nastavne metode	- razgovor - demonstracija - samostalno rad	- razgovor - demonstracija - samostalno rad	- razgovor - demonstracija - samostalno rad

Nastavni sadržaji po oblastima

PREDMET: Matematika
 NASTAVNIK: Verica Jazovic

Ime i prezime učenika: DEVI PERVA

Razred: 115

školska 2019/2020

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
OPĆINA TRAVNIK**
Služba za razvoj, privredu i vanprivredu

Broj: 09-04-28-27- 118 /22-1
Datum: 05.04.2022.godine

Na osnovu člana 34. Zakona o osnovnoj školi ("Službene novine SBK", broj 11/01 i 17/04), Služba za razvoj, privredu i vanprivredu, **d o n o s i**

R J E Š E N J E

o imenovanju Komisija za ocjenu sposobnosti djece pri upisu u prvi (I) razred osnovnih devetogodišnjih škola sa područja općine Travnik za školsku 2022/2023godinu

Član 1.

U komisije za ocjenu sposobnosti djece pri upisu u I razred osnovnih devetogodišnjih škola sa područja općine Travnik imenuju se:

- 1. Osnovna škola «Travnik»**
 - pedagog, Ibrahim Kadrić
 - bachelor razredne nastave, Ajla Jašarević
 - bachelor razredne nastave, Almira Filipović
 - magistar razredne nastave, Fatima Buzadžija
 - nastavnik razredne nastave, Majida Hodžić- Čosić
 - dr. Elida Ademović Prcanović
- 2. Osnovna škola „Kalibunar“**
 - pedagog, Amra Omerović
 - nastavnik razredne nastave, Edina Delić
 - prim. dr. Drita Mahmutović
- 3. Osnovna škola «Karaula»**
 - pedagog, Malina Vojvodić
 - nastavnik razredne nastave, Žaklina Čehajić
 - dr. Senada Nuhanović
- 4. Osnovna škola «Turbe»**
 - pedagog, mr. sc. Jasna Eminović
 - učitelj razredne nastave, Džemila Adilović- Halilović
 - logoped, Nedim Subašić

Član 2

Komisiju za ocjenu sposobnosti djece pri upisu u i razred osnovnih devetogodišnjih škola čine: pedagog, nastavnik razredne nastave i ljekar- pedijatar.

U školama u kojima je članom 1. ove Odluke definisan veći broj članova komisije, članovi će dogovorom, u skladu sa svojim radnim obavezama, formirati tročlanu komisiju u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 3.

Imenovane Komisije su dužne da izvrše ocjenu sposobnosti djece pri upisu u I razred osnovne devetogodišnje škole do 10.05.2022. godine.

Član 4.

Raspored rada Komisije i mjesto rada utvrdit će osnovne škole u dogovoru sa JU «Dom zdravlja» Travnik u saradnji sa Službom za razvoj, privredu i vanprivredu.

Član 5.

Osnovne škole su dužne Službi za razvoj, privredu i vanprivredu Općine Travnik dostaviti izvještaj o obavljenom upisu učenika u I razrede, kao i sastav komisije koja je vršila upis, najkasnije do 20.05.2022. godine.

Član 6.

Utvrđuje se naknada za rad svakog člana komisije u bruto iznosu od 2,31 KM, po pregledanom učeniku.

Član 7.

Ispлата naknade članovima Komisije iz člana 6. izvršit će se na tekuće račune imenovanih po dostavi izvještaja od osnovnih škola.

Član 8.

Rješenje stupa na snagu danom donošenja a objavit će se u "Službenim novinama Općine Travnik".

POUKA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba načelniku općine u roku od 15 dana od prijema ovog Rješenja. Žalba podliježe obavezni plaćanja administrativne takse na žalbu u visini od 10 KM (deset KM), shodno Zakonu o kantonalnim administrativnim taksama (Službene novine SBK/KSB, broj 11/03 i 5/12).

Obradio: Semin Konjarić dipl. pol.

DOSTAVITI:

1. Naslovu
2. Članovima komisije, svim
3. a/a

POMOĆNIK NAČELNIKA

Amira Đelibašić dipl. ecc.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Općina Travnik
Osnovna Han Bila
HAN BILA

Datum: 20. 05. 2022.

INOVATIVNOST NASTAVNIKA U NASTAVI

Uvidom u pedagošku dokumentaciju nastavnika, utvrđeno je da je nastavnik Nermina Fetohović kontinuirano sudjelovao u edukaciji o upotrebi i primjeni modernih tehnologija i iste koristio u nastavi te time pokazao znatnu inovativnost u radu.

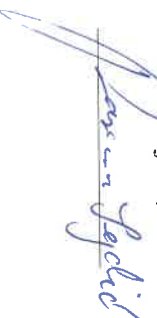
Edukacija o Google Classroom bila je bila obavezna za sve nastavnike u periodu 29. i 30. 08. 2020. godine, s obzirom da je zbog pandemije Corona virusa nastava se odvijala Online (putem Google platforme i facebook grupa, što stoji u arhivi) a svi nastavnici su bili obavezni da istu realiziraju, što su i činili.

Nastavnik je pohađao Kurs o Online nastavi u organizaciji Fondacije „Budućnost“ tokom koje je položio deset testova te stekao Cetifikat „Lideri Online nastave“
Edukacija o korištenju i načinu funkcioniranja Smart Board takođe je trajala 10. i 11. 01. 2022. godine, nakon čega je gore imenovani nastavnik samostalno održao minimum jedan nastavni sat koristeći Pametnu tablu (dokaz Facebook stranica škole- slike)

U Han Bila, 20. 05. 2022. godine

Pedagog škole:

Rasema Sejdović, MA

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Srednjobosanski kanton
Općina TRAVNIK
Osnovna škola «HAN-BILA»
HAN - BILA

3-03/2

Broj: 43/22

Datum: 11.2.2022. godine

P O T V R D A

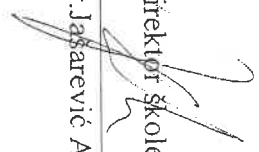
Kojom potvrđujemo pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, da je naš uposlenik VAŠIĆević VEŠIĆ u cilju stručnog usavršavanja školske 2021./22. god., prisustvovao stručnom usavršavanju Smart board (Pametna ploča) u trajanju od dva dana po dva školska sata i to 10. i 11. 1. 2022. god.

Potvrda se izdaje na zahtjev uposlenika, a služi za regulisanje vrednovanja nastavnika, te se u druge svrhe ne može koristiti.

Ova potvrda izdaje se na osnovu službene evidencije ove Škole i ima značaj javne isprave u smislu člana 169. i 170. Zakona o općem upravnom postupku.

Direktor škole

Amir Jasarević Adis/

3-03/2

Fondacija budućnosti u Bosni i Hercegovini dodjeljuje certifikat za uspješno
završen kurs

Lideri online nastave

polazniku/ polaznici

Vernesa Đananović Jašarević

Tematske jedinice: planiranje interaktivne online nastave, online ocjenjivanje,
korištenje alata, aplikacija i platformi za uspješno online učenje

Datum izdavanja: 2020-08-30

Edhem Eddie Čustović
Osnivač i predsjednik
Fondacija budućnosti u Bosni i Hercegovini

ID: rtaawywcut

3-03/4

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Srednjobosanski kanton
Općina TRAVNIK
Osnovna škola «HAN-BILA»
HAN - BILA
Broj: 43 /22
Datum: 11. 02. 2022. god.

Osnovna škola „Han Bila“ iz Han Bile u skladu sa članom 17. i 18. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama SBK (Sl. novine Srednjobosanskog kantona broj: 7/21) izdaje:

P O T V R D U

Jašarević Vernesa nastavnik razredne nastave u OŠ „Han Bila ”

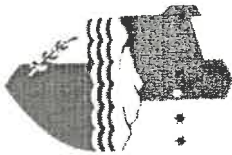
kojom potvrđujemo pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, da je naš gore spomenuti uposlenik u cilju stručnog usavršavanja školske 2021. / 22. godine prisustvovao stručnom usavršavanju Google Classroom u trajanju od dva dana po dva školska sata i to 28. i 31. 08. 2020. godine.

Potvrda se izdaje na zahtjev uposlenika, a služi za regulisanje vrednovanja nastavnika te se u druge svrhe ne može koristiti.

Ova potvrda izdaje se na osnovu službene evidencije ove Škole i ima značaj javne isprave u smislu člana 169. i 170. Zakona o općem upravnom postupku

Direktor škole
mr. Jašarević Adis

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

2-15
2-15

KANTON SREDIŠNJA BOSNA/ SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA

TRAVNIK

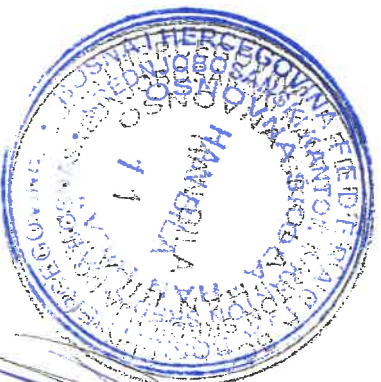
Osnovna škola "HAN BILA"
HAN BILA

Broj: 302/16

Datum: 29.9.2016 . godine

GODIŠNJI PROGRAM RADA
Osnovne škole "Han Bila" Han Bila
za školsku 2016/2017.godinu.

Septembar 2016.godine.

Kroz slobodne aktivnosti učenici se pripremaju za obilježavanje državnih i vjerskih praznika te svečanih javnih skupova u Školi.

U narednoj školskoj godini pojedine sekcije će uzeti učešće u organizaciji:

Obilježavanja vjerskih praznika: Bajrama, Hidžrestiske nove godine i rođenja Muhameda a.s. Obilježavanju svih državnih praznika.

Obilježavanju značajnih datuma odbrambeno-oslobodilačkog rata.

Obilježavanju i učešću na školskim takmičenjima.

Plan i kalendar školskih takmičenja, se utvrdi na aktivnima nastavnika na nivou općine za nivo Općinskih takmičenja, škole koje se plasiraju za viši nivo pridržavaju se kalendara kojeg odredi ministarstvo obrazovanja

- a. **Matematika VII-VIII razred** – do kraja marta 2017.godine – Općinsko tkmičenje
- b. **Fizika VII – VIII razred** –do kraja mart 2017. godine – Općinsko takmičenje
- c. **Engleski jezik VIII razred**-do kraja marta 2017. godine – Općinsko takmičenje
- d. **Islamska vjeronauka VII-VIII razred**- do 15.04. 2017. godine-Općinsko takmičenje
- e. **Građansko obrazovanje-CIVITAS- VIII razred** - do 06.04.2017. godine- Općinsko takmičenje

5.8. Pобоljšanje materijalnih i kadrovskih uvjeta rada

A. Inoviranje odgojno-obrazovnog rada

Inovacija u školi predstavlja novi način pristupa ili rješavanja problema u najrazličitijim područjima odgojno-obrazovnog rada.

U školskoj 2016./17. god. inovacija će se realizovati kroz sve časove. Od ove školske godine posvetiti veću pažnju stranim jezicima .

Tako da će nositelji ove aktivnosti biti nastavnici engleskog jezika uz podršku pedagoga. Nastavnici će biti dužni da prilikom realizacije svog nastavnog sata sponu riječ iz engleskog jezika koja će biti objavljena na oglasnoj ploči škole, svaki dan jedna riječ. Odabir riječi će uraditi nastavnici engleskog jezika.

Vremenski okvir realizacije je od oktobra mjeseca do juna tj. od početka školske godine do kraja nastavne godine.

B. Pобоljšanje kadrovskih uvjeta rada, planirani oblici edukacije i Stručnog usavršavanja

B. Pretplata na stručne časopise

Škola je pretplaćena na sjedeće stručne časopise : Didaktički putokaz i Naša škola. U budućnosti ćemo podržati i pretplatiti na časopise koje bude organiziralo naše Ministarstvo i SBK.

D. Uređenje i održavanje matične škole, predmetnih odjeljenja i školskih dvorišta.

U narednom period pokušati iznaći sredstva za asfaltiranje dvorišta, odnosno ulaza u centralnu školu, površine od 200 m² i presvući asvaltom sportsko igralište takođe u centralnoj školi. U narednom period posvetiti još veću pažnju estetskom uređenju svih dvorišta.

Čopirnik

za Prve upitnice Nastaničkog vijeka, održane 29.8.2017.
godine sa početkom u 10^h 30'.

knjižnica: 34

odbitni: Gradac, Obradun (6)

Smerni red:

1. Realizacija različitaka sa prethodne upitnice.
2. Pregled upitika u neniđu i utrdanji na bragan školake godine
3. Podjela odjeljenja i predmeta na kartedne starišim i nastavnike
4. Prijedlog 40 - satne radne nedjelje
5. Uprisanovanje sa Stanbikom o otprisanovanju neniđas
6. Utvrdanjanje svihg udjelbenika koji se u koristiti u školskoj 2017/2018. godini
7. Formiranje tima ka kartedne i prezentivne Namost
8. Formiranje obitara ka naredne školben godini
9. Uprisanovanje sa Injericama školben ka kompanija, Tekse školben torbe.
10. Vostanje dokumentacije
11. Razno

AD, Kabejica sa prethodne upitnice redovno su u cijelosti

AD2. Kao krajnja i jedna godina, nakon prethodnih popravaka izlita, stanje u uslugi i radnjama učinilo naše ište je sljedeći:

- u odjeljenjima I i II razreda, gdje se učinila opuno osposobljeni, na brojku i jedna godina ostaje isto stanje kao na kraju II razreda.

- u odjeljenjima razredne i predmetne nastave gdje se učinila brojčano osposobljeni postignut je sljedeći uspjeh:

- odličnih 126

- vrlo dobrih 111

- dobrih 92

- dovoljnih 24

- nedovoljnih 1

Prosječna ocjena kod učenika koji se brojećima osposobljeni je 3,95.

Ocjena primljenih iz radnjama ima 457 učenika, a 3 učenika kojima osjeća vrlo dobar.

Godišnji program rada je ostvaren u cijelosti. Usvimo mogli realizirati plan posjete ustanovama; per misno imali razumijevanja od strane uprave ih ustanova.

AD3. Tranzija je postigla odjeljima i predmetu na razredne starijine i nastavnika:

HAN-DILA

ROBNIK

Ia - Katunović Mida Ib - Gari Stela

Ila - Karamović Maska Iib - Karalčića Zorica

IIla - Bogdanović Miroslava IIib - Hurem Keršića

IVa - Husanović Zepka IVb - Jelić Elma

Va - Korać Emira Vb - Šabić Zvezda

ČUKLE

Ic - IIIc - Ve - Jasarović Zvezda

IIc - IVc - Jasarović Maris

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Srednjobosanski kanton
Općina Travnik
Osnovna škola «Han-Bila»
Han - Bila

Broj: 262-2/21

Datum: 29.10. 2021. god.

Na osnovu Zakona o osnovnoj školi član 54. i Pravila škole član 101., donosi se:

RJEŠENJE

o imenovanju mentora

Na sjednici Nastavničkog vijeća volonteru/asistentu **Karahodža (Bahrudin) Mahira** imenuje se mentor magistar razredne nastave (300 ECTS) Jašarević Vernesa koja je stalno zaposlena u OŠ „Han Bila“.

O b r a z l o ž e n j e

Na sjednici Nastavničkog vijeća održanoj : 15.10.2021.god. imenovanoj je određen mentor magistar razredne nastave (300 ECTS) Jašarević Vernesa (magistrirala na Edukacijskom fakultetu) koja je stalno zaposlena u OŠ „Han Bila“ i ima 14 godina radnog staža u obrazovanju, kod koje će imenovana obavljati pripravnički staž u dužini od jedne godine počev od 1.10.2021. godine do 1.10.2022.god.

Dostavljeno:

1. Imenovanom
2. SBK Travnik
3. a/a Škole

Direktor škole
mr.sc. Adis Jašarević

b-4

5-8

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Srednjobosanski kanton
Općina TRAVNIK
Osnovna škola «HAN-BILA»
HAN - BILA
Broj: 98/22
Datum: 27.4.2021. godine

POTVRDA

Kojom se imenuje **nastavnik Jašarević Vernesa** magistar razredne nastave mentor studentu Filozofskog fakulteta Karahodža Mahira iz Karahodža , ista će biti obavezna pohađati metodičku praksu u trajanju od 2 sedmice i to u periodu od 3.5. do 14.5. 2021. god. u školskoj 2020./21. godini.

Potvrda se izdaje na zahtjev imenovaog, a služi za regulisanje bodovanja , te se u druge svrhe ne može koristiti.

Ova potvrda izdaje se na osnovu službene evidencije ove Škole i ima značaj javne isprave u smislu člana 171. Zakona o općem upravnom postupku.

Direktor škole
mr. Jašarević Adis

6-10

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA / SREDNJOBOSANSKI KANTON
TRAVNIK

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I SPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA

CENTRAL BOSNIA CANTON
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, YOUTH, CULTURE AND SPORTS

Travnik, Stanična 43., Tel./faks.: 030/511-214, 030/518-675, www.mozks-ksb.ba, e-mail: mirobsbk@bih.net.ba, mozks@sbk-ksb.gov.ba

Na osnovu člana 59. Zakona o osnovno školi (Službene novine SBK, br.11/01 i 17/04), člana 19. i 22. Pravilnika o polaganju stručnog ispita odgojitelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, učitelja, nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, učitelja, nastavnika i stručnih saradnika u osnovnom školstvu te nastavnika, profesora i stručnih saradnika u srednjem školstvu (Službene novine SBK, br.3/14) ministar za obrazovanje, nauke, kulture i sporta SBK-a donosi

R J E Š E N J E
o polaganju stručnog ispita kandidata i
o formiranju stručne komisije

I

Enisa Klokić

(Ime, prezime i stručno zvanje)

OŠ „Han Bila“ Travnik

(Naziv škole – sjedište)

Obavještavam Vas da će se stručni ispit polagati:

28. 12. 2020 u OŠ „Han Bila“ u Travniku

(datuma , škola - sjedište)

II a sa početkom u 12,00 sati

(Odjeljenje i vrijeme početka ispita)

Pred povjerenstvom u sastavu:

1. Sabina Halilović, predsjednik
2. Vernesa Jašarević, ispitivač

NASTAVNI PREDMET: Likovna kultura

Povjerenstvo je saglasno da nastavna jedinica bude:

„Slikanje-Zima“ - akromatske i kromatske boje

II

Škola /volonter je dužna/dužan da najkasnije pet (5) dana prije datuma utvrđenog za polaganje ispita, Ministarstvu dostavi pismeni zahtjev da se sa sredstava Škole uplati iznos od 400,00 KM za troškove polaganja stručnog ispita, odnosno da volonter prilikom polaganja ispita preda uplatnicu članovima Komisije.

Kandidati koji ponovno polažu stručni ispit dužni su poštivati odredbe član 35. Pravilnika o polaganju stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u predškolskim ustanovama, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika u predškolskim ustanovama, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika u osnovnom školstvu te nastavnika, profesora i stručnih suradnika u srednjem školstvu (Službene novine SBK, br.3/14)

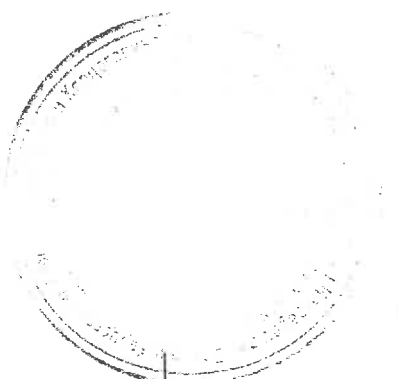
Visina naknade članovima Komisije i ostalim angažiranim licima utvrdit će se posebnim rješenjem.

III

Na osnovu prednjeg, riješeno je kao u dispozitivu ovoga rješenja.

IV

Pravna pouka: Protiv ovoga rješenja kandidat ima pravo prigovora Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta SBK-a u roku od 8 dana od dana prijama ovoga rješenja.

MINISTAR

Bojan Domic

Uredžbeni broj: 03-30-178/2020
Travnik, 17.12.2020.godine

C-5
C-5

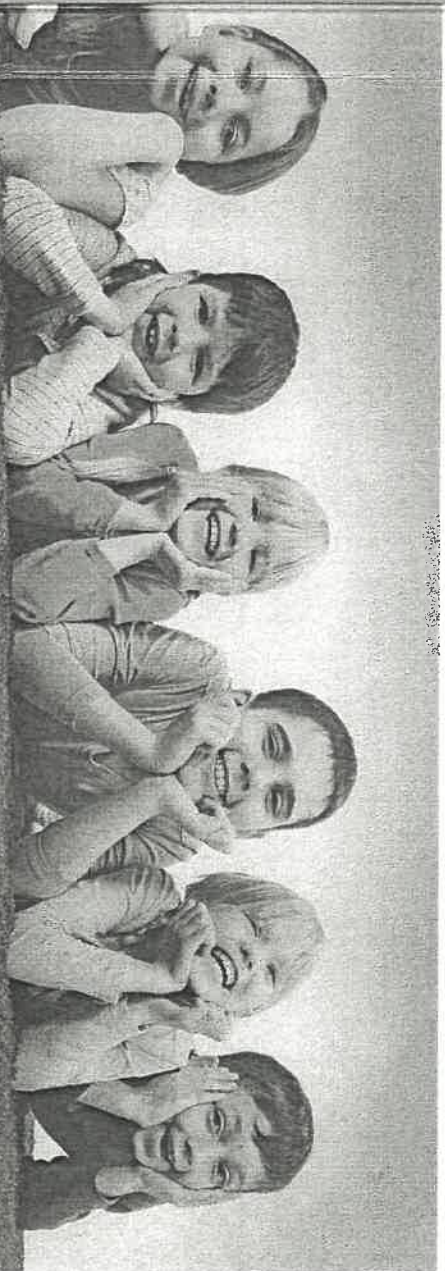

Udruženje za podršku i
kreativni razvoj djece i mladih
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Univerziteta u Tuzli

TEMATSKI ZBORNIK I DIO

VI međunarodna naučno-štručna konferencija
„Unapređenje kvalitete života djece i mladih“
19. - 21.06.2015. godine, Ohrid, Makedonija

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH

Tuzla, 2015.

Stošić D.
SAVREMENI PRISTUP NASTAVI FIZIČKOG VASPITANJA MLADĀG
ŠKOLSKOG UZRASTA IMPLEMENTACIJOM SISTEMATSKOG VEŽBANJA
RITMIČKE GIMNASTIKE I PLESOVA102

Šćepović D.
POREMĆENI PORODIČNI ODNOSI I PSIHOSOCIJALNO
FUNKCIONISANJE DJECE110

Stefanović Stanojević T, Blagojević V, Petrović Z.
TEORIJA AFEKTIVNE VEŽANOSTI KAO OKVIR ZA PROCENU
ADAPTACIJE DECE PREŠKOLSKOG UZRASTA124

Kaćka M, Bajrami V.
VIŠEJEZIČAN PROSTOR I FONOLOŠKA ODSTUPANJA126

Dizdarević A, Mujezinović A, Ibrisković S, Hamzić N.
STAVOVI NASTAVNIKA I RODITELJA PREMA INKLUZIJU DJECE
ROMSKE NACIONALNOSTI U REDOVNOM OBRAZOVANJU132

Panić T, Nikolić M, Opsenica Kostić J, Dedaj M.
PROCENA KVALITETA ŽIVOTA DECE PREŠKOLSKOG UZRASTA141

Čehić I, Bećirović-Karabegović J.
IZAZOVI ODGOJNOG DJELOVANJA U ŠKOLI151

Jašarević H, Jašarević V, Hadžić S.
STRATEGIJE UČENJA UČENIKA161

Čurak S, Brust Nemet M.
UJNA PRJEDENJE POLOŽAJA ROMSKIH UČENIKA UZ RANO UČENJE
HRVATSKOGA JEZIKA169

Adžem A, Hadžihafižbegović I, Haćam B.
KLUB MALIH ČITALACA181

Fahirović S.
MOĆ IGRE U PSIHOTERAPIJSKOM RADU SA DJECOM182

Begić H, Mujčinović M, Marković S.
PROCJENA AGRESIVNOSTI KOD DJECE PREŠKOLSKOG
UZRASTA194

STRATEGIJE UČENJA UČENIKA

STUDENT'S LEARNING STRATEGIES

Miris JAŠAREVIĆ, Vernesa JAŠAREVIĆ, Smajo HADŽIĆ

Osnovna škola „Han Bila“ Han Bila, Bosna i Hercegovina

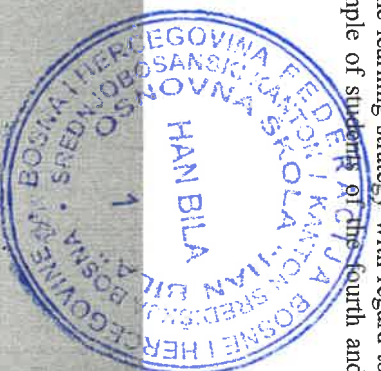
APSTRAKT

Učenje je kao proces jako zahtjevan, permanentan i trajan napor i njemu se mora pristupiti ozbiljno i znanlački. Izbor i primjena strategija učenja je problem kome se u našoj pedagoškoj djelatnosti daje jako malo mjesta i važnosti. Upravo iz tih razloga naš rad se i ovaj ovom problematikom i to sa teorijskog i empirijskog aspekta. Teorijski dio problematizira teorijske postavke o procesu učenja i motivacije za učenje koja je usko vezana uz izgradnju kvalitativnih strategija za učenje. Cilj istraživanja se odnosio na istraživanje i utvrđivanje postojanja specifičnih strategija učenja učenika i/ili statistički značajnih razlika između stavova učenika u odnosu na strategiju učenja s obzirom na spol učenika. Hipoteza od koje se krenulo je pretpostavka o postojanju značajne strategije učenja učenika i statistički značajne razlike između stavova učenika u odnosu na strategiju učenja s obzirom na spol učenika. Istraživanje smo proveli na uzorku učenika IV i VIII razreda iz osnovnih škola u Travniku, Novom Travniku, Mehuriću i Han Biloi. Uzorak je obuhvatio 134 učenika. Rezultati do kojih se došlo sa sigurnošću potvrđuju da učenici često primjenjuju navedene strategije u učenju i samim tim ih i visoko vrednuju, što govori o tome da možemo prihvatiti našu hipotezu o primjeni strategija učenja u učenju, utvrđeno je da su nam statističke značajnosti između učenika s obzirom na spol u odnosu na primjenu strategija učenja, što znači da spol bitno ne utiče na primjenu određenih strategija kod učenika i kod djevojčica. Dakle, i jedni i drugi imaju pozitivan stav, odnosno dosta često primjenjuju različite strategije učenja.

ključne riječi: Učenje, motivacija, samopouzdanje, samopoštovanje, strategije učenja

ABSTRACT

Learning is a process very challenging, permanent and lasting effort and it needs to be approached seriously and knowledgeable. The selection and application of learning strategies is a problem which in our pedagogical activities gives very little space and importance. This is why our work is also dealing with this issue and that the theoretical and empirical aspects. The theoretical part discusses the theoretical assumptions about the process of learning and motivation for learning, which is closely related to the construction of high-quality learning strategies. The aim of the research was related to the trial and determination of the existence of specific learning strategies students and / or statistically significant differences between the attitudes of students in relation to the learning strategy with regard to gender students. The hypothesis we started from the assumption of the existence of significant learning strategies students and statistically significant differences between the attitudes of students in relation to the learning strategy with regard to gender students. The research was conducted on a sample of students of the fourth and eighth

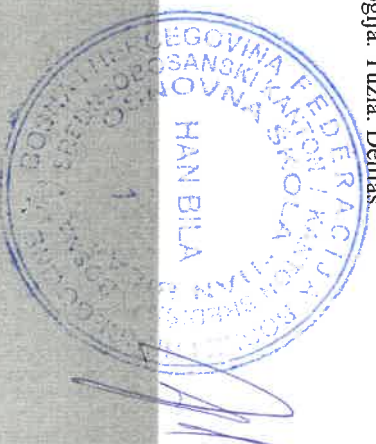
Na osnovu vrijednosti t-testa za sve subtestove koji se odnose na strategije učenja utvrđeno je da nema statističke značajnosti između učenika s obzirom na spol u odnosu na primjenu strategija na učenje izuzev kod paniranja Tabela 5, što znači da spol bitno ne utiče na primjenu određenih strategija kod dječaka i kod djevojčica. Dakle, i jedni i drugi imaju pozitivan stav, odnosno dosta često koriste različite strategije učenja.

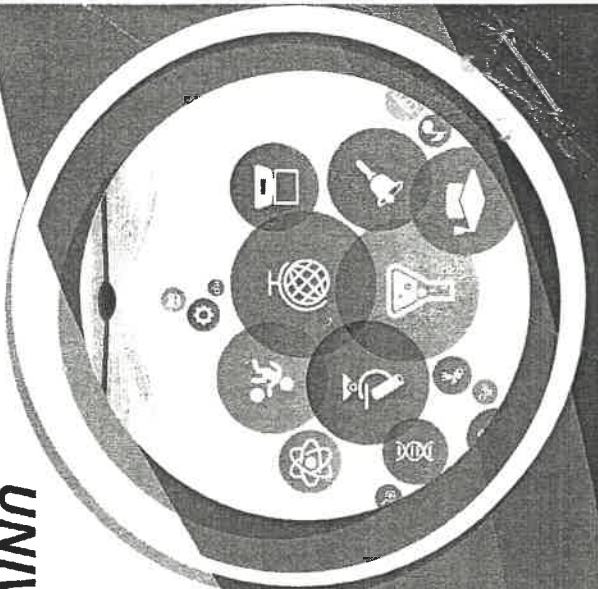
ZAKLJUČAK

Učenje je zahtijevan intelektualani posao. Svaki pojedinac mora znati kako iskoristiti mogućnosti i prirodne potencijale za učenje kroz cijeli život, proširivati svoje znanje, sposobnosti i pristupe te prilagoditi se promjenjivom i složenom svijetu. Konačan cilj je samostalan učenik koji je osposobljen da samouvjerenom i uz minimalnu pomoć nastavnika savlada sve zadatke. S obzirom na to da je ovaj problem kod nas minimalno istražen, uradili smo empirijsko istraživanje koje je dalo sljedeće rezultate. Sumirajući rezultate istraživanja dolazi se do zaključka da postoji značajna strategija učenja učenika i da ne postoji statistički značajna razlika između stavova učenika u odnosu na strategiju učenja učenika s obzirom na spol učenika. Svakako, ovdje smo pokazali da postoji i potreba da se ova naučna oblast i dodatno istraži jer je minimalno istraživana u dosadašnjoj pedagoškoj teoriji i praksi. Dobljeni rezultati su dali odgovore na mnoga pitanja vezana za strategije učenja i predstavljaju značajan doprinos proučavanju ove problematike. Oni mogu pomoći svima onima koji se bave odgojem i obrazovanjem kao putokaz na koji način pomoći učenicima da izgrade svoj put učenja. Rad je dao i značajan doprinos u naučnom pogledu, ali i otvorio nova pitanja za sve one koji se žele u budućnosti baviti ovim problemom.

LITERATURA

1. Bogićević, B. (2004). Menadžment ljudskih resursa. Beograd: Čugura Print.
2. Brdar, I. (1993). Što je socijalna kompetencija? Godišnjak Zavoda za psihologiju. Rijeka. str.13-19.
3. Goleman, D. (1997). Emocionalna inteligencija. Zagreb: Mozaik knjiga.
4. Mirkov, S. (2009). Pristupi učenju i ispitivanja djelovanja sredinskih čimilaca. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.
5. Selimović, H., Rodić, N., Selimović, N. (2013). Metodologija istraživanja. Travnik: Univerzitet u Travniku.
6. Stojaković, P. (2000). Kognitivni stilovi i stilovi učenja. Banja Luka: Filozofski fakultet.
7. Suzić, N. (2005). Pedagogija za XXI vijek. Banja Luka: TT- Centar.
8. Suzić, N. (2006). Uvod u predškolsku pedagogiju i metodiku. Banja Luka: XBS.
9. Suzić, N. i saradnici (1999). Interaktivno učenje. Banja Luka: Ministarstvo prosvjete.
10. Termez, Dž. (2003). Metodologija društvenih nauka. Sarajevo: Svjetlost.
11. Tomić, R., Osmić, I., Karić, E. (2006). Pedagogija. Tuzla: Denfas.

11
d-2

**UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET**

***Prozor u svijet obrazovanja, nauke i mladih
ZBORNIK RADOVA***

Sarajevo, 2019.

Amina SMAJLOVIĆ	
<i>Vrednovanje rada učenika u nastavnom procesu</i>	685
XI	
Renata ČEPIĆ, Vanessa ŠĆULAC	
<i>Skriiveno u vidljivom: što nam otkrivaju obrazovne biografije odgajatelja?</i>	701
Amina DIPA, Jasmina BEĆIROVIĆ-KARABEGOVIĆ	
<i>Dimenzije kvalitete predškolske ustanove iz perspektive roditelja</i>	714
Amir GORAN, Elma SELMANAGIĆ-LIZDE	
<i>Uloga stručnog usavršavanja učitelja za odgojno-obrazovni rad u kombinovanim odjeljenjima</i>	733
Zehrina SELIMOVIĆ, Vernesa JAŠAREVIĆ, Haris JAŠAREVIĆ	
<i>Samprocjena učenika o strahu od školskog ocjenjivanja</i>	748
Marijana ŠKUTOR	
<i>Učitelj i kreativnost u nastavnom procesu</i>	764
XII	
Ajka ALIJIJI	
<i>Kvalitet i metode u nastavi prirodnih nauka</i>	778
Zdravko BIJELIĆ	
<i>Istraživanje mogućnosti i ograničenja razvoja kvaliteta visokog obrazovanja u Republici Srpskoj</i>	793
Safet VELLIĆ, Dženita DEMIR, Fahrija MURATOVIĆ	
<i>Informatika u razrednoj nastavi – inovativne tehnike i uticaj na promjenu paradigme učenja i poučavanja na visokom nivou obrazovanju</i>	807
Safet VELLIĆ, Sejfo PAPIĆ, Adisa HASIĆ	
<i>Asistent u nastavi tehničke kulture kao podrška inkluziji u redovnom osnovnoškolskom obrazovanju</i>	817

SAMOPROCJENA UČENIKA O STRAHU OD ŠKOLSKOG OCJENJIVANJA STUDENTS' SELF-EVALUATION ABOUT FEAR OF ASSESSMENT

Zehrina Selimović

Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku

zehrina.selimovic@mail.com

Vernesa Jašarević

Osnovna škola „Han Bila“ Han Bila

harisjasarevic1977@hotmail.com

Haris Jašarević

Osnovna škola „Han Bila“ Han Bila

harisjasarevic1977@hotmail.com

Lektor: Ermin Čelenka

Sažetak

Ocjenjivanje je veoma stresna situacija za učenike, ocjena je ta koja najvećim dijelom utiče na strah učenika. S obzirom na to da strah ostavlja posljedice po psihički razvoj učenika, željeli smo ispitati koliko je on prisutan kod učenika osnovnih škola.

Cilj našeg rada je istraživanje samoprocjene učenika o strahu od školskog ocjenjivanja te uticaja različitih varijabli kod učenika na taj strah.

U istraživanju je učestvovalo 612 učenika IV i V razreda osnovnih škola sa područja Srednjobosanskog kantona. Uzorak je ujednačen po spolu i dobi učenika.

Za ispitivanje prisutnosti straha korišće je anketni upitnik Samoprocjena straha od ocjenjivanja, SPSOO- Skaler za učenike (Suzić 2005, str. 909). Instrument koriste skalu procjene *Likertovog tipa*, koja se sastoji od petostepene liste mogućih odgovora kojom učenici vrše samoprocjenu straha od školskog ocjenjivanja.

Rezultati su pokazali da kod učenika postoji strah od školskog ocjenjivanja u određenoj mjeri, ali da on nije mnogo izražen po njihovoj samoprocjeni. Istraživanje je pokazalo da je strah izraženiji kod djevojčica i kod učenika petih razreda, te da je školski uspjeh bitan prediktor straha od ocjenjivanja.

Nalazi istraživanja navode na zaključak da se strah od školskog ocjenjivanja prisutan u manjoj mjeri što možemo pripisati demokratizaciji nastavnog procesa i kvalitetnijoj interakciji između faktora nastave. Međutim za potpunije proučavanje ove problematike potrebno je uraditi niz istraživanja u kojima će biti tretirana ova problematika.

Ključne riječi: psihosomatske reakcije, strah od neuspjeha, samoprocjena, školska ocjena

Summary

Assessment is a very stressful situation for students, and bad grades are the ones which mostly cause the students' fear of assessment. Considering that fear leaves consequences to psychological development of students, we wanted to investigate how much it is present in primary schools.

Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih
Association for support and creative development of children and youth Tuzla

Univerzitet u Tuzli Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
University of Tuzla Faculty of Education and Rehabilitation

d-4

d-5
prez. d-4

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH

IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF CHILDREN AND YOUTH

Tematski zbornik/Conference proceedings

I dio/Part one

**IX Međunarodna naučno-stručna konferencija
„Unapređenje kvalitete života djece i mladih”
22. - 24. 06. 2018. godine, Harkanj, Mađarska**

**IX International scientific conference
„Improving the quality of life of children and youth”
22nd-24th June 2018, Harkány, Hungary**

ISSN 1986-9886

Tuzla, 2018.

Slavica M. Golubović, Nevena Ječmenica Neke karakteristike semantičkog razvoja kod dece mlađeg školskog uzrasta	307
Janja Milinković, Karolina Tadić Lesko Uloga socijalnog radnika u školskom okruženju	321
Staniša Ostojić Buđenje ekološke svijesti u vrtiću - Zeleno dijete	329
Biljana Joksimović Slobodno vrijeme osnovaca – izazov savremenoj školi	335
Zarema Obradović, Amina Obradović, Anisa Bajramović Stavovi roditelja o vakcinaciji djece	349
Tatjana Adamović, Slavica Maksimović, Ljiljana Jeličić Uticaj vestibularne funkcije na socioemocionalno ponašanje dece predškolskog uzrasta	357

TEMA II

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA MLADIH

Semirija Smajlović Povezanost zadovoljstva životom sa posvećenošću veri kod ispitanica teološke škole medrese i gimnazije u Novom Pazaru	367
Haris Jašarević, Vernesa Jašarević <u>Naćini učenja učenika</u>	379
Durad Barać Odnos mladih prema narkomaniji	387
Edin Muftić, Adela Jahić, Merita Sokoli Aktivnosti slobodnog vremena mladih	399
Adnan Džindo Odlazak mladih iz Bosne i Hercegovine: moralna dilema ili ekonomska nužnost? ..	409

NAČINI UČENJA UČENIKA

WAYS OF LEARNING

Haris JAŠAREVIĆ, Vernesa JAŠAREVIĆ

Osnovna škola „Han-Bila“, Han Bila, Bosna i Hercegovina

Originalni naučni rad

APSTRAKT

U procesu učenja učenici koriste različite načine učenja. Koje od načina koriste bitno utiče na školsko postignuće učenika. Upravo iz tih razloga željeli smo ispitati koliko učenici vrednuju određene načine učenja. Cilj istraživanja je ispitati i utvrditi koje načine učenja učenici koriste i da li postoji statistički značajna razlika između učenika s obzirom na spol i razred koji učenici pohađaju, te postoji li povezanost između načina rada i školskog uspjeha učenika. Ispitivanje je provedeno na uzorku od 424 učenika petih i osmih razreda osnovnih škola Srednjobosanskog kantona. Nalazi istraživanja su pokazali da učenici različito vrednuju načine učenja. Nalazi pokazuju da nema statistički značajne razlike između ispitanika s obzirom na spol i razred i da postoji korelacija između načina učenja i školskog uspjeha.

Ključne riječi: učenik, učenje, emocije, samopouzdanje, samoopuživanje, načini učenja.

ABSTRACT

Students use different ways of learning in the process of learning. The success of students' learning is enormously affected by the ways they use. That is one of the reasons we made a questionnaire to inquire which ways of learning do students use. The aim of the research is to inquire and establish which ways of learning students use and is there statistically important difference between students of different ages and sex and the class they attend. The aim of the research is also to inquire if there is a connection between different ways of learning and the school achievement. The research is made on 424 students attending the fifth and eighth grade of Elementary school of Central Bosnia Canton. The findings of the research show that students evaluate differently the ways of learning. The findings show there is no statistically important difference between students of different age and sex, and they also show there is a correlation between different ways of learning and school achievement.

Key words: student, learning, emotions, self-confidence, self-esteem, ways of learning.

UVOD

Učenje utiče na sve osobine čovjeka i u njemu izaziva relativno trajne promjene njegove ličnosti. Ono djeluje na čovjekove sposobnost, percepciju, emocije i druge psihicke funkcije. Sve ove promjene dovode do čovjekovog napredovanja i usvajanja novih saznanja. Prilikom učenja mijenjaju se stavovi, interesi, usvaja se govor i druge socijalna norme ponašanja. Učenje nije ograničeno samo na aktivnost kojom čovjek djeluje na okolinu. Govorom ili u pisanoj formi, uči ono što su prethodne generacije stekle u stalnoj borbi za učenjem. Na taj način svaka nova generacija usvaja znanja prethodne generacije i doprinosi svoji udio u napredanju sebe ali i čovječanstva. Mnogi autori, psiholozi i pedagozi učenje definišu na različite načine. Učenje se definiše kao

proces svjesno usmjeren na pribavljanje, razumijevanje i usvajanje činjenica, pojmova, zaključaka, stavova i generalizacija o predmetima, pojavama i načinu postupanja s njima, pretrađenim, uopštenim i sredenim u sisteme znanja. Učenje podrazumijeva preradu i uobličavanje iskustva, uviđanje, otkrivanje, proricanje u suštini pojave, rekonstruiranje već postojećih znanja i uspostavljanje asocijacija između znanja. Na taj način učenje je uslov i način sticanja i razvoja znanja, vještina, navika i sposobnosti potrebnih djetetu za život, uključivanje u društvene odnose, formalno obrazovanje i samooobrazovanje“ (Kamenov: 1987, str. 25). „Učenje je relativno trajno mijenjanje ponašanja pod uticajem stečenog iskustva, vježbi i praktikovanja“ (Pedagoški leksikon, 1996, str. 521). Čovjek se mijenja vršeći aktivnost učenja, sam ili na osnovu tuđe, iskustva s ciljem prilagodavanja svojoj i društvenoj okolini. Dakle, promjena ponašanja koja je nastala pod uticajem iskustva ili vježbanja predstavlja ustvari proces učenja. U gore navedenoj definiciji učenja je rečeno da je učenje relativno trajna i relativno specifična promjena individue nastala pod uticajem vježbanja. Kada govorimo o promjeni ponašanja koji su rezultat neki drugi faktori kao što je umor, bolest, i sl. koje su kratkotrajne promjene, za razliku od promjena koje su nastale učenjem su relativno trajne promjene jer su stečene djelovanjem učenja. Naravno te promjene mogu se kad tad ugasiti. Potpunija definicija pojma učenja. Učenje je relativno trajna i relativno specifična promjena individue koja se, pod određenim uslovima može manifestovati u njenom doživljavanju ili aktivnosti i koja je rezultat njenog prethodnog doživljavanja ili aktivnosti (Radonjić, 1992). U ovoj definiciji navedena ključna je riječ promjene individue, odnosno promjena njenog ponašanja. Možemo da kažemo da je odgajanje napor da se postigne promjena ponašanja. Ta promjena ponašanja može se manifestovati u vidljivoj formi a može se manifestovati i samo doživljavanju učenog. To doživljavanje učenog je situacija kad se individua unese u materiju koju uči ili doživljava. Samo na takav način, gdje nastavnici uspiju „unijeti“ učenike u materiju ne moraju se s polja vidjeti, oni su s polja manifestovani. U definiciji učenja rečeno je da je promjena nastala učenjem je relativno specifična. Za razliku od drugih promjena nastale na primjer oštećenjem nervnog sistema, za promjene nastale učenjem kažemo da su specifične jer su vezane za djelatnost u određenim situacijama. Promjene nastale učenjem nisu uvijek potrebne spoljašnje aktivnosti dovoljne su mentalne aktivnosti. Promjene ponašanja mogu nastati i bez mentalnih aktivnosti, kada su stanja svijesti pasivna, nije usmjerena prema konkretnom cilju. Tada je riječ kako su ga psiholozi i pedagogi nazvali doživljenim učenjem. Ono što treba da bude prioritetni zadatak škole, nastavnika jeste obučavanje učenika o načinu učenja. Školsko učenje je namjerno i odvija se putem podučavanja i učenja kao jedinstvenog procesa. „Školskim učenjem savlađuju se kognitivni sadržaji (znanja, vještine, navike, sposobnosti) i sadržaji koji se odnose na učenje stavova, socijalnih reakcija i neurovnoteženih emocionalnih reakcija. Zastupljena su tri aspekta: kognitivno (spoznajno), afektivno (emocionalno) i konativno (voljno)“ (Stevanović, 2004, str. 235). Kada govorimo o učenju svakako bitno je napraviti razliku između tradicionalnog i savremenog pristupa učenju.

„Tradicionalna nastava karakterizira: mehaničko (doslovno), verbalno, receptivno (primanje, usvajanje), konvergentno (logičko, deduktivno), učenje uz minimum pomagala, preovladava frontalni rad“ (Suzić, 1999; prema Tomić i Osmić, 2005, str. 134). Prirodi djeteta više odgovara savremena (aktivna) nastava koju karakteriše:

„smisleno, multimedijsko, praktično, aktivno, učenje putem otkrića, divergentno (stvaralačko, induktivno), samostalni rad učenika na izvorima znanja, rad u malim grupama, timška nastava, individualizacija“ (Suzić, 1999; prema Tomić i Osmić, 2005, str. 134). U današnjem društvu promjena i jako brze akumulacije znanja aktivno je učenje u odgojno-obrazovnim ustanova postalo imperativ za razvoj samostalnih, kreativnih slobodnih i uspješnih učenika. Upravo iz tog razloga nameću se novi tipovi učenja koji su neophodni za budućnost a oni su: „Učiti znati, Učiti činiti, Učiti zajedno živjeti, Učiti biti“ (Stevanović, 2000, str. 31).

Kod učenika vrlo je bitno razviti unutaranju motivaciju o kojoj ćemo u nastavku pisati, razvijati pozitivne stavove prema učenju. Nastavnik zauzima ulogu mentora, organizatora, saradnika pa treba uputiti učenike u aktivno učenje jer tim načinom učenja učenici lakše nauče planirane sadržaje. Za nastavnika je vrlo važno da prepozna koji metod učenja najviše odgovara učenicima kako bi nastavu što bolje prilagodio učeniku i omogućili individualni razvitak učenika. Promjena u ulogama nastavnika i učenika odražava se i na njihov odnos utoku nastave koji postaje mnogo više saradnički, sa mnogo više prostora za „glas učenika“ (Pekić Quarrie, et al., 2008). Učenje je ko-autorski posao, sa podjeljenom odgovornošću i nejednakim učesćem. Nastavnik, naravno, više podučava, a manje uči od svojih učenika (za učenike važi upravo obrnuto), ali „nastavnik ne može uspjeti da njegovi učenici usvajaju ideje u živom i formativnom duhu sve dok on sam ne pokaže učenicima da je voljan da uči od njih“ (Gragg, prema Jacobs & Gawe, 1996, str. 3). Novi način rada zahtjeva od nastavnika da bude saradnik ne samo sa učenicima već i sa svojim kolegama: „većina nastavnika rade sami u divnoj izolaciji“ (Gallimore i Tharp, 1990, str. 201), bez ‘migriranja’ ideja i razmjena diskursa, znanja, sistema značenja, vjerovanja, vrijednosti i aktivnosti sa kolegama. Savremeni pedagoški pristupi podržavaju ideju da se nastava može realizirati na različite i učeniku prihvatljive načine uvažavajući njegov lični stil i dinamiku učenja, a pritom ne zapostavljajući temeljne ciljeve i zadatke obrazovanja. Takva savremena škola koja teži biti modernom, humanističkom, otvorenom i kreativnom, mijenja kruti nastavni program fleksibilnijim kurikulumom, stavljajući učenika u središte problema, uvažavajući njegove potrebe, sposobnosti i interese (Renzulli i Reis, 1997, Renzulli, 1999, Sternberg, 2003). Ova nastava pruža učenicima da ravnju sopstvene načine učenja. Zbog važnosti načina učenja, kao predmet našeg istraživanja smo postavili ovu problematiku. Cilj istraživanja je ispitati i utvrditi koje načine učenja učenici koriste i da li postoji statistički značajna razlika između učenika s obzirom na spol i razred koji učenici pohađaju, te postoji li povezanost između načina učenja i školskog uspjeha učenika.

METODE RADA

Uzorak ispitanika

Uzorak istraživanja čine učenici V i VIII razreda iz osnovnih škola u Travniku, Novom Travniku, Mehuriću i Hah Biloj. Uzorak obuhvata 424 učenika. Od toga 212 učenika

osmog razreda osnovne škole – predmetna nastava (50% istraživane uzorka) i 212 učenika peti razreda osnovne škole – razredna nastava (50%).

Prema spolu ispitanika 195 (oko 46%) učenika je muškog spola, a 229 (oko 54%) učenika je ženskog spola. Školski uspjeh učenika za 12 ispitanika (ili 2,8%) dovođijan (7 četvrtom razredu i 5 u osmom razredu osnovne škole), za 95 ispitanika (22,4%) dobar (34 u četvrtom razredu i 61 u osmom razredu osnovne škole), za 136 ispitanika (32,1%) vrlo dobar (53 u četvrtom razredu i 83 u osmom razredu osnovne škole) i za 181 ispitanika (42,7%) odličan (118 u četvrtom razredu i 63 u osmom razredu osnovne škole).

Postupak

Utvrđivanje načina učenja vršili smo anketnim upitnikom koji se sastojao od tri subskele. Prije samog anketiranja ispitanike smo upoznali sa značajem istraživanja i načinom popunjavanja pitanja u upitniku. Također, objasnili smo im da je anketiranje anonimno i da služi u naučne svrhe. Nakon toga, ispitanicima smo podijelili listove za odgovore. Nakon što im pročitamo pitanje svaki ispitanik je zaokružio odgovor na skali Likertovog tipa. Ako neko od pitanja nije bilo jasno, podizanjem ruke ispitanik bi nam dao znak da želi objašnjenje. Ovim smo željeli postići da istraživanje teče odgovarajućim tempom i da se uklone sve nejasnoće. Ispitivanje je trajalo oko pedeset minuta.

Instrumenti

U istraživanju je primijenjen instrumenti: SU-skaler Strategije učenja (Suzić, 2005, str. 936). Navedeni instrument koriste skalu procjene Likertovog tipa, koja se sastoji od petostepene liste mogućih odgovora, od koji su dva stepena slaganja, jedan neutralan i dva neslaganja. Ispitanici (učenici) su izražavali putem ove skale svoj stepen slaganja, neutralnosti i neslaganja sa datim tvrdnjama. Prva grupa pitanja, koja se nalazi na početku upitnika, namijenjena je prikupljanju osnovnih sociodemografskih podataka o učenicima koji su uključeni u istraživanje. Podaci se odnose na: spol, razred i školski uspjeh. Zatim slijedi kratko obrazloženje svrhe instrumenta, sadržaj problema koji se istražuje i način odgovaranja na postavljene tvrdnje. Instrumenti se primjenjuju na nivou subtestova, a na pitanja se odgovara petostepenom skalom Likertovog tipa i to: 1 (nikad, nimalo ne vrijedi za mene); 2 (ponekad, malo vrijedi za mene); 3 (srednje ili 50%, osrednje vrijedi za mene); 4 (često, pretežno vrijedi za mene); 5 (uvijek, u potpunosti vrijedi za mene). Ukupno ima devet subtestova a za potrebe našeg istraživanja odabrali smo tri i i to: emocije (7 ajtema), samopuzdanje u učenju (5 ajtema) i samoopuživanje (5 ajtema). Pouzdanost instrumenta utvrđena je Alfa Kronbah koeficijentom koji iznosi ($\alpha = 0,67$).

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Prvi zadatak našeg istraživanja je ispitivanje koje načine učenici koriste u učenju. Pregledom rezultata za 17 tvrdnji načina učenja učenika uočavaju se da učeničke samoprocjene kreću od ($M=4,81$) za tvrdnju *Kad nešto dobro naučim, osjećam se odlično* do tvrdnje *Kada treba da učim, zaboli me stomak, zub ili nešto drugo* ($M=2,03$). Detaljnim pregledom rezultata za prvih sedam tvrdnji koje se odnose na

emocije uočavaju se stavovi učenika da se izuzetno dobro osjećaju kad nešto dobro nauče, da nemaju tremu dok odgovaraju, da vole učenje i raspoloženi su za učenje tvrdnje 1-2 i 6-7. Učenici imaju ispod prosječni stav da vole da pokažu šta su naučili i da ne pomišljaju da su glupi ako nešto ne razumiju tvrdnje 4-5, ali zadovoljavajući stav da vole učenje tvrdnja 3. Pregledom rezultata za tvrdnje od 8-12, samopouzdanju učenje uočavaju se stavovi učenika da iznad prosječno da uz dobru volju mogu naučiti svako gradivo, da im neki nastavni predmeti jednostavno idu i da ne bi poludeli ako bi sve učili. Učenici imaju prosječni stav da se ne trude dovoljno, ali kada bi hteli mogli bi imati sve petice u školi ali i slabiji stav da nema tog gradiva koje ne mogu naučiti. Rezultati za tvrdnje od 13 do 17, samoopuživanje pokazuju da ispitanci iznad prosječno procjenjuju da sami sebe krive ako ne uspijevaju u školi i kada dobiju jedinicu znaju da su sami krivi. Učenici imaju ispod prosječni stav da uzalud uče jer im ne ide, jer neke stvari ne mogu stati u njihovu glavu i kada treba da uče zaboli ih stomak, zub ili nešto drugo.

Tabela 1. Mjere centralne tendencije, varijabilnosti i distribucije frekvencije obilježja načina učenje učenika

Table 1. Criteria of central tendency, variability and distribution of frequency of characteristics of different ways of learning^a

Indikatori	M	SD
1. Čekam da budem raspoložen/a za učenje pa onda učim.	4.33	0.73
2. Kada sjedam za radni sto, naglo mi opada raspoloženje.	4.31	0.74
3. Ne volim učenje.	2.93	1.52
4. Volim da pokažem pred drugom djecom u razredu kako znam, da sam naučio/la.	3.56	1.52
5. Nervira me kad nešto ne razumijem, pomišljam da sam glup/a.	3.28	1.53
6. Kad nešto dobro naučim, osjećam se odlično.	4.81	0.50
7. Imam tremu dok odgovaram i to me nervira.	4.46	0.67
8. Nema tog gradiva koje ne mogu naučiti.	3.07	1.44
9. Neke stvari, neki nastavni predmeti mi jednostavno ne idu. (R)	4.24	0.75
10. Ne trudim se dovoljno, ali kada bih htio/la, mogao/la bih imati sve petice u školi.	3.72	1.45
11. Uz dobru volju mogu naučiti svako gradivo.	4.28	1.18
12. Kada bi sve učio, čovjek bi poludio. (R)	4.60	0.65
13. Sam/a sam kriv/a ako ne uspijevam u školi.	4.02	1.32
14. Uzalud učim jer mi ne ide.	2.27	1.40
15. Kada treba da učim, zaboli me stomak, zub ili nešto drugo.	2.03	1.44
16. Neke stvari ne mogu stati u moju glavu.	2.58	1.37
17. Kad dobijem jedinicu, znam da sam sam/a kriv/a za to.	4.12	1.40

Legend: M-aritmetička sredina, SD- standardna devijacija

Potvrda navedenih rezultata nalazi se i u sumarnim rezultatima za cjelokupni instrument Tabela 2. Nalaz aritmetičke sredina svih tvrdnji $M=3,65$ pokazuje da je procjena učenika, iznad prosječna. To potvrđuje i vrijednost ($t=35,82$; $df=423$; $p=0,000$; $test_{value}=3$). Vrijednost standardne devijacije $SD=0,37$ ukazuje da je rasipanje oko aritmetičke sredine malo.

Tabela 2. Analiza distribucije frekvencija, mjera centralne tendencije, mjere disperzije i mjera distribucije načina učenja

Table 2. Analysis of distribution of frequency, criterion of central tendency, criterion of dispersion and criterion of distribution of ways of learning

Tvrdnje	N	M	SD	SEM	95% Interval pouzdanosti		Skjunis	Kurtosis
					Donja granica	Gornja granica		
Načini učenja	424	3,65	0,37	0,64	0,61	0,68	0,089	0,102

Rezultati skjunisa ($Sk=0,089$) ukazuje na to da se radi o asimetričnosti sa pozitivnim preznakom, dakle rezultati su orjentisani prema nižim vrijednostima, odnosno negativnim procjenama. Rezultat kurtosisa ($Ku=0,102$) ukazuju da se radi o pozitivnom rezultatu, dakle oni su koncentrisovani oko aritmetičke sredine. Raspodjela ima leptokurtičnu distribuciju. Ova raspodjela govori da je mala disperzija oko aritmetičke sredine. Vrijednost Kolmogorov-Smirnovog testa $K-S=0,046$; $p=0,032$ ukazuje da distribucija ne zadovoljava kriterije normalnosti, jer statistički značajno odstupa od normalne. Ipak će se u područje inferencijalne statistike pristupiti parametrijским statističkim testovima budući da je riječ o velikom uzorku, unimodalnoj distribuciji, umjerene disperzije, blage asimetrije i kurtosisa. Drugi zadataak se odnosio na ispitivanje razlika između ispitanika s obzirom na spol.

Tabela 3. Razlike u procjenama načina učenja s obzirom na spol učenika

Table 3. Differences in evaluations of learning regarding sex of students

Subskale	Spol	N	M	SD	Razl. M	t-vrijed.	p
Emocija	M	195	3,96	0,49	0,01	0,312	0,75
	Ž	229	3,95	0,49			
Samopouzdanje	M	195	3,99	0,50	0,01	0,168	0,87
	Ž	229	3,98	0,52			
Samopuživanje	M	195	3,07	0,74	0,12	1,724	0,86
	Ž	229	2,95	0,75			
Načini učenja	M	195	3,67	0,36	0,05	1,369	0,17
	Ž	229	3,62	0,38			
Suma							

Utvrdivanje značajnosti *t-testom* razlika aritmetičkih sredina u stavovima učenika o ocijama, samopouzdanju i samopuživanju, kao i načinu rada kao sumarnom testu s obzirom na spol učenika, pokazalo je Tabela 3. da ne postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina (M) na nivou $p<0,05$, između učenika *muškog* i *ženskog spola*. Rezultati pokazuju da se dečaci i djevojčice statistički značajno ne razlikuju po načinu učenja upoče ali ni kod pojedinih subskala koje čine sumarnu subskalu.

Treći zadatak je ispitivanje razlika između učenika s obzirom na razred koji pohađaju. Utvrdivanje značajnosti *t-testom* razlika aritmetičkih sredina u stavovima učenika o *Emocijama za učenje* i *Samopouzdanju* s obzirom na *razred* učenika koji pohađaju, pokazalo je Tabela 4. da postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina (M) na nivou $p<0,05$, u korist učenika *osmog razreda* osnovne škole. Kod treću subskale *Samopuživanja*, s obzirom na *razred* učenika koji pohađaju, pokazalo da ne

postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina (M) na nivou $p < 0,05$, između učenika *petog ismog razreda* osnovne škole. Sumarni rezultat takođe pokazuje da se djeca i djevojčice statistički značajno ne razlikuju u načinima učenja jer je vrijednost $t = -0,477$ i $p = 0,63$.

Tabela 4. Razlike u procjenama načina učenja s obzirom na razred koji učenici pohađaju

Table 4. Differences in evaluation of ways of learning regarding the class students attend

Subskale	Razred	N	M	SD	Razl. M	t-vrijed.	p
Emocija	V	212	2,69	0,73	-0,35	-4,887	0,00
	VIII	212	3,04	0,74			
Samopouzdanje	V	212	3,93	0,52	-0,10	-2,027	0,04
	VIII	212	4,03	0,50			
Samoopuživanje	V	212	2,99	0,74	-0,03	-0,402	0,69
	VIII	212	3,02	0,76			
Načini učenja	V	212	3,64	0,38	-0,02	-0,477	0,63
	VIII	212	3,66	0,37			

Četvrti zadatak istraživanja je utvrđivanje *povezanost između uspjeha učenika i načina učenja učenika*. Rezultati su prikazani u Tabeli 5. Za izračunavanje se koristio Pearsonov koeficijent korelacije.

Tabela 5. Korelacija (Pearson) između načina učenja i uspjeha ispitnika

Table 5. Correlation (Pearson) between ways of learning and school achievement

RB	Varijable	Korelacija	1	2	3	4	5
1	Uspjeh	r		0,07	-0,03	-0,28**	-0,16**
2	Emocije	r			0,93	0,12*	0,56**
3	Samopouzdanje	r				0,06	0,54**
4	Samoopuživanje	r					0,75**
5.	Način učenja	suma					

Na temelju rezultata prikazanih u Tabeli 5. može se zaključiti da postoji statistički značajna negativna i niska povezanost ($r = -0,16^{**}$; $p < 0,01$) između uspjeha učenika i načina učenja učenika. Relacija postoji i između uspjeha i samoopuživanja ($r = -0,28^{**}$; $p < 0,01$). Negativna korelacija pokazuje da kada se jedna karakteristika povećava druga se smanjuje. Dakle veći školski uspjeh se postiže smanjenim samoopuživanjem.

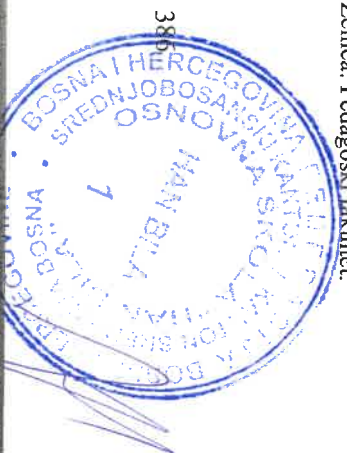
ZAKLJUČAK

Učenje je zahtjevan intelektualan posao. Nikoga me možemo natjerati da uči ako on to ne želi. Najvažnije je da nastavu učinimo što zanimljivijom, te da učenike potičemo na rad ili u timu ili kroz zanimljive zadatke koji bude kod njih interes. Također trebamo učenike uključiti u nastavu te im dati slobodu da u nastavu uvode svoje zamisli. Primjena određenih načina učenja rada u procesu nastave vodi unapređenju cjelokupnog odgojno-obrazovnog sistema. Uvođenjem savremenih metoda i oblika rada tokom nastavnog procesa, upotrebom savremenih pomagala zahtijeva konstantnu edukaciju nastavnika pohađajući različite seminare, praćenje stručne metodčke

literature te saradjujući sa stručnim saradnicima u školi je preduslov kvalitetnijeg nastavnog procesa. Odgovarajućim izborom načina koje nastavnici koriste trebaju odražavati univerzalne ljudske vrijednosti, uzimajući u obzir sva razvojna područja, kognitivnog, afektivnog i psihomotoričko. Takođe, upotrebom određenih igara u nastavi mobilizira se i povećava pažnja učenika, osvježava nastavni proces razbijajući monotoniju i dosadu na času. Zadatak nastavnika je da osposobi učenika da zna iskoristiti mogućnosti za učenje u toku njegovog učenja (studiranja) i dalje kroz cijeli život (cjeloživotno učenje), proširivati svoje znanje, sposobnosti i pristupe te prilagoditi se promjenjivom i složenom svijetu. Nalazi istraživanja dali su značajne odgovore vezano za ovu problematiku. Potvrđene su pretpostavke o postojanju različitih načina učenja koji uključuju emocije, samopouzdanje ali i samoopuštavanje. Rezultati su potvrdili da se učenici ne razlikuju po spolu i razredu koji pohađaju u stavovima prema načinima učenja. Dakle svi učenici imaju ujednačen stav po pitanju navedenih odlika učenja. Nalazi su pokazali negativnu i nisku korelaciju između načina učenja i školskog uspjeha koji govore da učenici ukoliko žele postići bolji školski uspjeh trebaju smanjiti emocionalnu dimenziju prema učenju i nivo samoopuštavanja, a nivo samopoštovanja dovesti na prihvatljivu razinu. Rezultati do kojih se došlo predstavljaju značajan doprinos proučavanju ove problematike, ali i daju određene smjernice u kojem pravcu treba usmjeriti školsko učenje.

LITERATURA

1. Gallimore, R., & Tharpe, R. (1990). Teaching mind in society: Teaching, schooling, and literate discourse. In L. Moll (Ed.), *Vygotsky and education* (pp 175–205). Cambridge: Cambridge University Press.
2. Jacobs, M., Gawe, N. (1996). Teaching, learning dynamics: A participative approach. London, itd: Heinemann.
3. Kanenov, E. (1987). Predškolska pedagogija. Knjiga I. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
4. Pekić Quarrie, S, Poleksić, V., Vucelić-Radović B., Pešikan, A. and Quarrie, S. (2008). Students as partners: from dream to reality. Student self-assessment exam exercises at Faculty of Agriculture, Belgrade University, ECHAE Conference, Leida, Spain.
5. Potkonjak, N. M. i dr. (1996). Pedagoški leksikon. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
6. Radonjić, S. (1992). Psihologija učenja. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
7. Renzulli, J. S. (1999). What is this thing called giftedness, and how do we develop it? A twenty – five year perspective. *Journal for the Education of the Gifted*. 23 (1), pp 3-54.
8. Renzulli, J. S., Reis, S. M. (1997). The Schoolwide Enrichment Model: A how – to guide for educational excellence. Mansfield Center, CT: Creative Learning Press.
9. Sternberg, R. J. (2003). Creative Thinking in the Classroom. *Scandinavian Journal of Educational Research*. 47 (3), pp 325-339.
10. Stevanović, M. (2000). Obiteljska pedagogija. Tonimir.
11. Stevanović, M. i Papotnik, A. (2004). Škola po mjeri učenika. Tonimir.
12. Tomić, R., Osmić, I. (2005). Didaktika. Zenica: Pedagoški fakultet.

Univerzitet u Tuzli
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Udruženje za podršku i kreativni
razvoj djece i mladih

Certifikat

Jašarević Vernesa

IX Međunarodna naučno-stručna konferencija

Unapređenje kvalitete života djece i mladih

22.-24. juna 2018. / Harkanj, Mađarska

Predsjednik Udruženja
prof.dr.sc. Medina Vantić-Tanjić

Medina Vantić-Tanjić

Dekan Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta
prof.dr.sc. Zamir Mrkonjić

TEMATSKI ZBORNIK

IPED

VEDENJE

MEDJUNARODNA
NAUČNO-STRUČNA
KONFERENCIJA

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA DJECE I MLADIH

21.-23. juna 2019.
Istanbul, Turska

Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih Tuzla
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

PRIJAVNI OBRAZAC

ZA X MEDUNARODNU NAUČNO-STRUČNU KONFERENCIJU „Unapređenje kvalitete života djece i mladih“

21.-23. juna 2019. godine, Istanbul, Turska

Obavezno popuniti sve podatke i prijavni obrazac poslati na mail kreativnirazvoj@gmail.com

Ime	Haris	Prezime	Jašarević
Zvanje	Magistar razredne nastave	Institucija	Osnovna škola "Han Bila", Han Bila Travnik
Država	Bosna i Hercegovina	Grad	Travnik
Telefon	+38761763997	e-mail	harisjasarevic1977@hotmail.com

NAZIV RADA BHS jezik	RODITELJSTVO I ŠKOLSKI USPJEH DJETETA
NAZIV RADA engleski jezik	PARENTING AND SCHOOL SUCCESS OF A CHILD

Autori Ime, prezime, zvanje, institucija, adresa institucije, e-mail (obavezno navesti sve podatke)	1. Haris Jašarević, magistar razredne nastave, OŠ „Han Bila“, 72281 Han Bila, harisjasarevic1977@hotmail.com
	2. Vernesa Jašarević, magistar razredne nastave, OŠ „Han Bila“, 72281 Han Bila, harisjasarevic1977@hotmail.com

Teme	Obilježite odgovarajuću kockicu sa „X“	☐
	Unapređenje kvalitete života djece predškolskog i školskog uzrasta	☐
	Unapređenje kvalitete života mladih	☐
	Unapređenje kvalitete života djece i mladih sa posebnim potrebama	☐

SLOBODNE TEME

415	Stjepan Strukar, Jasminka Zloković, Anita Zovko Odgojna uloga borilačkih vještina - iz perspektive sportaša i trenera	471
415	Rajka Švrliuga O znanostima	483
365	Aneta T. Barakoska, Vera Z. Stojanovska, Borče R. Kostov Modern dimensions of the leadership and management with the educational institutions	489
375	Mario Vasilj, Jelena Vukobratović, Leo Klapan Položaj održivog razvoja u obrazovnom sustavu Republike Hrvatske	499
akovih,	Mila Bunjjevac, Neda Milošević, Dragan Stojiljković-Čauševac Procena kvaliteta života laringektomiranih pacijenata pre i posle vokalne rehabilitacije	511
y	Barabara Kopačin Razvijen muzički sistem vrednovanja razrednih nastavnika uslov je za realizaciju ciljeva nastave muzičke umetnosti	519
383	Antić 393	
403	Zehrina Selimović, Hazim Selimović, Nermin Mulaosmanović Efekti kooperativnog učenja na razvijanje interpersonalnih sposobnosti učenika	531
415	Dušan Zečević, Maša Marisavljević, Miško Subotić Uticaj spoljašnjih stresora na prenatalni razvoj korteksa	541
427	Haris Jašarević, Vernesa Jašarević, Zehrina Selimović <u>Roditeljstvo i školski uspjeh djeteta</u>	549
435	Almedina Šečić, Mersida Dorić, Hermina Šihanović, Sabina Dug, Alisa Kudumović Profesionalna kvaliteta života edukacijsko-rehabilitacijskih stručnjaka	557
443	Aleksandra Perić-Nikolić, Mirodrag Šnelcerović, Nataša Blagojević, Milian Vasić, Viktorija Stanković Inovativna i kreativna nastava u obrazovanju dece i omladine	567
u	Sanja Đurđević, Vladimir Ilić Socijalna zaštita dece u migracijama	571
457	Mladen Marinović, Ana Kokan Crte ličnosti kao pretpostavka pravihnog pristupa u sportu dece	573

RODITELJSTVO I ŠKOLSKI USPJEH DJETETA

PARENTING AND SCHOOL SUCCESS OF A CHILD

Haris JAŠAREVIĆ¹, Vernesa JAŠAREVIĆ¹, Zehrina SELIMOVIĆ²

¹Osnovna škola „Han Bila“, Han Bila, Bosna i Hercegovina
²Osnovna škola „Travnik“, Travniku, Bosna i Hercegovina

Stručni rad

PSIRAKT

Porodica igra značajnu ulogu u odgoju i obrazovanju djeteta. Njena uloga je nezamjenjiva u predškolskom periodu, a polaskom djeteta u školu u mnogome njegov uspjeh zavisi upravo od djeteljske pomoći u učenju. Ta pomoć se ogleda u instrukcijama djetetu kako u kognitivnom i u emocionalnom i socijalnom pogledu što rezultira boljim školskim uspjehom. Osnovni cilj našeg rada je teorijski predstaviti djeteljske varijable koje direktno utiču na kvalitet strukcije a samim time i na postignuce djeteta. Teorijska analiza je pokazala da je porodična lina bitan faktor u razvoju djeteta, a samim tim i u školskom uspjehu djeteta. Kao bitni faktori školskim postignutu se izdvajaju i djeteljska uključenost u radu na školskim obavezama, redovanja škole uspjehnosti djeteta, značenje škole ocjene kao kvantitativne i kvalitativne mjere uspjehnosti, odnos između porodice i škole, i naravno odnos roditelja prema djeteci. Kako bi dobili potpuniju sliku kandidanog problema analizirali smo i djeteljsku motivaciju djece u školskom učenju. Navedeni faktori su samo jedan dio ove problematike i predstavljaju smjernice za dalja istraživanja uloge roditelja u školskom uspjehu djece.

Ključne riječi: porodica, odgoj, uspjeh, roditelji, učenik, nastavnik, saradnja, komunikacija, interakcija, nastava, škola i timski rad

ABSTRACT

A family plays a very important role in upbringing and education of a child. Its role is almost irreplaceable during pre-school period and when the child starts the school his school success actually depends on his parents' help or assistance in learning and adapting to school. That help is actually giving instructions to their child in cognitive, emotional and social aspect that eventually results in better school success. The main aim of this paper is theoretically introduce parent's variables that directly affects the quality of instructions and therefore the success of the child. Very important factors in school success or achievement are involving of parents in working on school duties, evaluation of school success of a child, the significance of a school grade as a quantitative and qualitative measure of success, relationship between school and parents and of course relationship between parents and child. In order to get proper picture of this issue we have analysed parents' motivation of child in school learning. All these factors are just one small part of this issue and they are guidelines for further investigation of parents' role in school success of the child.

Key words: family, upbringing, success, parents, pupil, teacher, cooperation, communication, interaction, teaching process, school, team work

UVOD

Porodica je osnovna i najznačajnija institucija u svakom društvu. Prilagodavanje u životu djeteta zavisi od okruženja u kojem dijete odrasta. Škola i porodica za djecu čine značajan dio tog okruženja. Nema sumnje da je porodica osnovna i najznačajnija

Odnosi između roditelja i djece počinju rođenjem djeteta, razvijaju se tokom njegovog boravka u roditeljskom domu, a traju cijelog života. Kvalitet odnosa roditelja i djece zavisi od odnosa roditelja međusobno, odnosa prema djetci, kao i svih članova porodice međusobno i prema djetci. Porodični odnosi bitno utiču na školski uspjeh djeteta. Ti odnosi se manifestuju kroz roditeljsku pomoć djetci u školskom učenju. Roditelji koji pridaju veću pažnju roditeljskoj instrukciji umnogome će pomoći djetetu da lakše savlada nastavne sadržaje, od roditelja koji manje vrednuju ovaj oblik pomoći.

Porodica i škola predstavljaju društveno-historijsku promjenljivu kategoriju i sa Porodicom i školom predstavljaju društveno-historijsku promjenljivu kategoriju i sa razvojem društva, nauke, tehnike i tehnologije njihova uloga se mijenja, a u određenom smislu i povećava, pa je zbog toga saradnja porodice i škole u odgojno-obrazovnom radu u društvenom životu u cjelini, nezostavna. Saradnja porodice i škole bitno određuje školsko postignuće te od kvaliteta te saradnje zavise i kvalitet roditeljske instrukcije, jer škola je ta koja kroz razne vidove komunikacije sa roditeljima može da im omogući sticanje određenih znanja vezanih za pomoć djetci u školskom učenju. Bitan faktor školskog uspjeha djeteta je i motivacija. Od stepena motivisanosti djece za učenje zavisi i njihov uspjeh, ali i odnos sa roditeljima. Prezentovani su načini pomoći roditelja djetci u cilju njihove motivacije za traženje pomoći, ali i motivacije uopšte kao pokretača za akciju koji dovode do nekog rezultata.

RODITELJSTVO I ŠKOLSKI USPJEH DJETETA

Razvoj ličnosti djeteta, njegovo ponašanje i osjećanja uslovljena su međusobno povezanim činocima nasljedna i društvene sredine. Među činocima društvene sredine posebno se ukazuje na značaj porodice i škole, sobzirom na to da djetete najveći dio vremena provodi u krugu porodice i škole. Škola i porodica su dva međusobno povezana sistema i njihov zajednički član je djetete" (Mikuš-Kos, 2005, str. 85). Ouda je važno ukazati na neophodnost saradnje i koordinaciju aktivnosti ovih dvaju značajnih činilaca, radi što uspješnije ostvarivanja jedinstvenog cilja odgoja i stvaranja uslova za optimalan razvoj ličnosti djeteta u cjelini.

Da bi se moglo govoriti o roditeljstvu i porodici, potrebno je prethodno dati pojmovno određenje. "Roditeljstvo je širi pojam od porodičnog odgoja" (Suzić, Tunjić, 2001, str. 43-57). Ono se može posmatrati sa svrhom određivanja povoljnih i nepovoljnih uticaja roditelja na djetete, na njegove razvojne rezultate ali i uticaja djeteta na roditelja. Dakle, roditeljstvo obuhvata "kompletan interpersonalni odnos roditelja i djece, kompletnu brigu za reprodukciju vrste, za potomstvo, za socijalni status i ulogu, za opstanak u savremenoj civilizaciji" (ibidem, str. 43-57).

"Porodica je društvena grupa istorijski promjenljiva oblika u čijim okvirima se odvijaju procesi reprodukcije društvenih individua; procesi prirodne reprodukcije koji podrazumijeva radanje, odrastanje i umiranje ljudskih individua, s jedne strane, i proces njihove društveno-kulturne reprodukcije, sa druge strane, koji se odvija kroz

etiologiji porodice nalazi se *porod*, tj. biološko ili krvno srodstvo kao osnova zajedničkog života. Isključivo upotrebom pojma porodičaeliminisati bi znatan broj zajednica koje se ne sastoje od oba biološka roditelja (razvedeni, ponovo oženjeni ili udati), koje se ne sastoje uopće od bioloških roditelja i njihovih djece (adaptivne obitelji), koje nikada nisu imale muža-oca (neudate majke) ili obitelji kojima su djeca privremeno povjereni odgovarajućom zakonskom mjerom (hraniteljske obitelji)". (Patalić-Kreso, 2004 str. 44). Teško da se mogu ovakve obiteljske situacije obuhvatiti ili "prekriti" pojmom porodica. Zbog toga je prihvatljiv pojam obitelji koji u sebe uključuje zajednicu u kojoj ljudi žive zajedno.

Porodična klima je bitan faktor u razvoju djeteta. Naime, u porodici djetete uspostavlja prve emocionalne i socijalne kontakte i od toga kakvi će ti kontakti biti, pozitivni ili negativni, zavisi integracija djeteta u grupu vršnjaka i širu socijalnu okolinu. "Obiteljska klima i iskustvo koje djetete stiče u njoj ostavljaju veliki trag na ličnost djeteta i njihov razvoj. Djetetu je neophodan model i autoritet koji će ga voditi i omogućiti mu zdrav razvoj. Taj model su prije svega roditelji" (Tomić, 2008, str. 45). Zbog svoje emocionalne povezanosti sa djetecom roditelji su i najuticajnije odgajatelj. Porodica je ta koja oblikuje djetete, njegov karakter, navike, oblike ponašanja, i najjače djeluje na mladem školskom uzrastu. Da bi se djetete pravilno razvijalo, potrebno je međusobno uvažavanje i postovanje roditelja i djece jednih prema drugima. Medutim, često se dešava da se roditelji razlikuju kada je u pitanju djetetovo vaspitanje i obrazovanje, što može rezultirati dječijom emocionalnom nestabilnošću, ali i neuspjehom u školi, jer djetete ne može samostalno procijeniti koji je od roditelja u pravu. "U tome ima tako velikih razlika da je čest slučaj da braćni drugovi, roditelji istog djeteta, imaju potpuno različit pogled na vaspitanje, šta djetetu treba, a šta ne dozvoljavati, šta se od njega može ili mora zahtijevati" (Prodanović, 2000, str. 12).

Porod nesažanja u odgoju i obrazovanju djeteta, poremećeni porodični odnosi roditelja utiču i na pružanje ljubavi roditelja prema djetci, što se manifestuje u postupcima koji nisu prožeti ljubavlju. "Zeljo bih istaknuti da nikada nisam sreao roditelje koji ne vole svoju djecu, niti djeca koji nisu privržena svojim roditeljima. No, ono s čim se jesam susreo- djeca su i roditelji koji ne umiju pretvoriti svoje uzajamne osjećaje ljubavi u postupke pune ljubavi" (Juul, 1996, pp. 12). Ovdje je važno napomenuti da je za djetetov uspjeh u školi veoma važna ako su roditelji sažni, usaglašavaju stavove i odnose i ako su emocionalno stabilni i socijalno zreli i ako su njihovi postupci prožeti ljubavlju prema djetetu. Roditelji je u ulozu da pruži pomoć djetetu, ali i učiteljima u cjelini. Njegove ideje i savjeti, vezani za djetete, mogu pomoći učitelju u vaspitno-obrazovnom procesu.

Uspjeh učenika u školi je veoma bitan faktor u razvoju djeteta. Da bi djetete postiglo što bolji uspjeh, potrebna je roditeljska uključenost u radu na školskim obavezama. Roditelji su svakako najuticajnije odgajatelj i od njihove vaspitne uloge zavisi uspjeh djeteta. Ako roditelji nisu dobri, neće biti ni dobarog odgoja. Roditelji mogu pružiti pomoć svom djetetu u savladavanju školskog gradiva. Medutim, često to ne čine, razloga ima više, a svakako da je najveći to što roditelji nisu stručno osposobljeni za

prapraceno igrom. Djeca sa svojim roditeljima značajan dio zajedničkog vremena

provode u aktivnostima, raspravama, razgovorima i dogovorima vezanim za školski rad. U tim je situacijama korisno da roditelj ima saznanje o tome koja su njegova

ponašanja za djete podsticajna, a koja sigurno neće doprinijeti boljem školskom

uspjehu i razvoju djeteta.

Polaskom djeteta u školu, porodica se usmjerava na interakciju sa institucijama

školskog sistema u koje se djete uključuje kao učenik. Roditeljska uloga, aktivnosti,

ciljevi, ponašanja, stavovi, usmjeravaju se na realizaciju posebnih razvojnih zadataka

djeteta, roditeljstva i porodice u cjelini. Školski uspjeh djeteta postaje mjerilo uspjeha

roditelja u podsticajnu postignuća djeteta. Na osnovu školskog uspjeha roditelj

projektuje svoja očekivanja i ambicije. To znači da roditelj sa polaskom djeteta u školu

treba da usvaja i razvija okvir za vrednovanja školske uspješnosti djeteta. Vazan aspekt

roditeljske uloge prema školskoj uspješnosti jeste stav o školskom uspjeha u odnosu na

opštu uspješnost djeteta. Kod roditelja kojima je školski uspeh dio opšte razvojne

uspješnosti djeteta, dakle, važan, ali ne i jedini aspekt razvoja, strategija roditeljstva je

usmjerena na opštu podršku i pomoć djetetu u situacijama neuspjeha. To obuhvata

neposrednu kognitivnu pomoć, uspostavljanje opšte kontrole nad školskim radom,

obavezama, postignućem, ohrabrivanje samostalnosti u vezi sa školskim obavezama

(razvijanje navika, vještina učenja, organizacije dnevnih aktivnosti), nagradivanje

uspjeha, širenje i podrška razvoju interesovanja, duženja sa vršnjacima.

Školska ocjena ima veliki uticaj i na roditelje i na djete zbog toga roditelji treba

djetetu da objasne značenje školske ocjene kao kvantitativne i kvalitativne mjere

uspješnosti. Na taj način će kod djece razvijati standarde vrednovanja i

samovrednovanja. Veoma bitno za doživljaj roditeljske uspješnosti i roditeljskog

zadovoljstva u odnosu na školsko postignuce učenika jeste roditeljsko poznavanje

cinilaca od kojih zavisi uspeh učenika. Upravo na takvim saznanjima formiraju se

roditeljska očekivanja i moguća saglasnost ili nesaglasnost oko mjera uspjeha – ocjene

i opšti školski uspeh, znanje, uloženi rad i napor i uvažavanje individualnog nivoa

postignuća. To zapravo ukazuje na roditeljske stavove o školi, obrazovanju, razvoju i

obrazovanju djeteta.

Značajan činilac, pored djetetove uspješnosti, za roditelja su i potencijalni cinioi koji

dovode do neuspjeha, a mogu poticati kako od djeteta, porodičnih uslova, tako i iz

školskog konteksta. Prepoznavanje uzroka neuspjeha kod djeteta predstavlja

prihvatanje roditeljske odgovornosti u pružanju podsticaja. Zbog toga je potrebna

kontinuirana roditeljska uključenost: podrška i kontrola u okviru svakodnevnog

porodičnog života i angazovan, aktuelan odnos prema nastavnicima, drugim učenicima

i roditeljima drugih učenika. Proučavanja školske uspješnosti djece upravo ističu

značaj, odnosno doprinos nekih faktora porodice.

Činilac važnosti svoje uzroke upravo među faktorima porodice. Ouda tolika važnost

roditeljske instrukcije kao pomoći djeti u školskom učenju.

! djelatnika. Odnos između porodice i škole utice na djetetovo osjećanje i učevanje u

školi. Potrebno je uspostaviti jedinstvo vaspitno-obrazovnog djelovanja roditelja i

škole. Naizalost, često se dešava da tog jedinstva nema, a razlozi su slijedeći:

„raznimotlaženje između roditelja i nastavnika u konceptu odgoja, principima

vaspitanja, sredstvima i metodama tog rada, stavovima prema učenicima i

njihovom položaju u nastavi i odgoju, izgrađivanju društvenih, moralnih i karakternih

svojstava, osposobljavanje mladih za samostalan rad, izbor adekvatnih profesija i

stvaralačku društvenu djelatnost“ (Tomić, 2008, str. 316). Zbog toga je potrebno

uspostaviti dobru saradnju na relaciji porodica-škola. Da bi ta saradnja bila uspješna,

treba da je karakteriše: uzajamno razumijevanje, povjerenje i pomaganje da bi se djete

razvilo prema svojim uzrasnim i vlastitim mogućnostima. Ovdje treba naglasiti da je

značaj saradnje porodice i škole „pored ostvarivanja cilja odgoja, i ujednačavanje

principa, metoda i sredstava vaspitnog djelovanja“ (ibidem, str. 317). Naizalost postoji

nejednak odnos roditelja prema školi. Obično se za uspeh svoje djece više interesuju

roditelji koji imaju viši stupanj obrazovanja, jer oni više vrednuju postignuća svoje

djece, za razliku od roditelja sa nižim stupnjem obrazovanja koji pokazuju manje

interesovanja. Zbog toga je zadatak škole da kroz razne oblike saradnje sa roditeljima

pruži pomoć, ali i educira sve roditelje, bez obzira na razlike koje postoje među njima

u pogledu obrazovanja, mjesta življenja ili uspjeha njihove djece.

Odnos roditelja prema djeti igra značajan ulogu u školskom postignuću. Medutim,

zbog neprijemljenosti za svoju vaspitnu ulogu, roditeljima često nedostaje pedagoško

znanje i kultura koja pored ostalog obuhvata: „postovanje ličnosti djeteta, orijentaciju

na pozitivne osobine svoje djece, međusobno povjerenje među članovima porodice,

jedinstveno vaspitno djelovanje oba roditelja, dosljednost u vaspitnom djelovanju“

(Čanić, 2005, str. 177). Roditelji u pravilu prihvataju svoju obavezu roditelja, kao i

odgovornost za svoje djete, i time pokazuju želju da pomognu svojoj djeti. Medutim,

ima i onih roditelja koji svoju djecu doživljavaju kao teret, odbijajući time svaki način

pomoći svom djetetu kako bi uspjelo u životu, krivjeći ga za svoj lični neuspjeh.

Zadatak koji nam predstoji je upravo i edukacija roditelja takve djece kako bi oni mogli

shvatiti i razumjeti da za njihov životni neuspjeh nisu kriva njihova djeca, nego oni

sami. Roditelji kojima je bitno njihovo djete i njegov uspjeh pronaci će način da

pomognu svom djetetu u njegovim obavezama vezanim za školu.

RODITELJSKA POMOĆ I MOTIVACIJA

učenik kome ovaj vid pomoć nije potreban. Razloge treba tražiti u školi i učenju koju

Roditeljska motivacija djece u školskom učenju je veoma važna. Skoro da ne postoji

motivaciju djece. U rješavanju ovog problema namću se dva pitanja: kako podstaknuti

djecu da traže pomoć roditelja i kako da ih roditelji motivišu za školsko učenje?.

odbitjanje pomoći od djeteta zavisi od motivisanosti roditelja ali i djece. Vayrth i Kunc motivaciju shvataju kao „opšti pojam koji se odnosi na cijeli skup nagona, zahveta, potreba, želja i sličnih sila“ (Wehrlich i Koontz, 1998, pp. 462). Ovi motivi su posmatranju kao sveukupnu reakciju u kojoj potrebe koje ljudi osjećaju vode do ispunjenja želja ili ka ostvarenju ciljeva, što rezultira zadovoljstvom. „Motivacija je proces usmjerenja koje treba da se zadovolji ili ispuni. Motivacija je individualni fenomen pod ljudskom kontrolom“ (Bogičević, 2004, str. 416). Na osnovu izloženog može se zaključiti da je motivacija proces pokretanja ljudske aktivnosti, koja se usmjerava prema postizanju određenih ciljeva.

Kako da roditelji motivišu djecu za školsko učenje? Da bi se moglo odgovoriti na ovo pitanje, potrebno je prethodno utvrditi podjelu motivacije kako bi se na osnovu toga mogli pronaći načini motivacije. Osnovna podjela motivacije je na unutrašnju i vanjsku. Unutrašnja motivacija podrazumijeva „da učenik uči bez nekog spoljašnjeg razloga. On ima potrebu da uči, nalazi zadovoljstvo u samom procesu učenja i u postizanju određenih ciljeva koje sam sebi postavi u učenju“ (Vučić, 2007, str. 74). Dakle, kod ove motivacije zadovoljstvo je u samoj aktivnosti koju osoba obavlja, npr. radost otkrivanja novog, potvrđivanje sposobnosti da se nešto sazna i nauči. U unutrašnje motive spadaju još „interesovanje, želja za saznanjem, motiv postignuća, potreba za kompetencijom, stepen aspiracija, cilj i namjera da se nešto nauči, prijamnost i neprijamnost“ (ibidem, str. 74).

Vanjska motivacija postoji kada aktivnost služi za dolaženje do nekog spoljašnjeg cilja. Dakle, spoljašnja motivacija se „zadovoljava ishodom i rezultatom aktivnosti, odnosno za koje je važan cilj koji se postiže datom aktivnošću, a ne sama aktivnost“ (Đurić, 1999, str. 106). Roditelji često primjenjuju različite podsticaje da bi bolje motivisali djecu za učenje kao što su: pohvala, pokude, nagrada, kazna, saradnja i drugo. Svakako da svaki od ovih podsticaja djeluju različito na svako dijete. Stoga bi roditelji morali znati da za svako pojedinačno dijete treba primijeniti i različiti podsticaj u postupku sa djetetom.

Motivacija djece kroz roditeljske instrukcije predstavlja složen proces usjed raznovrsnosti motiva, načina njihovog ispoljavanja i brojnih činilaca koji na njih utiču. Poznato je da se pojedini motivi, posebno oni koji pripadaju unutrašnjim mogu uspješno razvijati putem socijalizacije i odgoja djeteta. Prvu stvar koju roditelji treba da urade kako bi motivisali svoju djecu za školske obaveze jeste da stvore prijatnu klimu u kojoj će dijete učiti. Dijete treba u roditeljskom domu biti okruženo roditeljima koji ga vole, cijene i poštuju njegov identitet kako bi i samo moglo izgraditi svijest o sebi, o svojim sposobnostima i o svojoj ličnosti. Određenim istraživanjima je utvrđeno da učenici koji imaju višu procjenu svojih sposobnosti i svoje ličnosti postižu bolji školski uspjeh (Đurić, 1999). Ovdje treba isključiti i kaznu i prisilu prilikom roditeljske pomoći. Ako dijete nema tu prijatnu klimu, usvojiće određene frustracije, nesigurnost a time će mu opadati i želja da se postigne uspjeh. Ono što treba razvijati kod roditelja je upravo zdrava porodična situacija, koja isključuje svaki oblik nasilja nad djetetom, jer

objasniti djetetu zašto uči neko gradivo. Dakle, ovdje je važno i uključivanje djeteta u određivanje ciljeva jer to može snažno motivirati dijete. „Često će i formalno uključivanje djeteta u izvođenje ciljeva dati motivacione efekte kao i stvarno izvođenje ovih ciljeva“ (Suzić, 1999, str. 226). Kod određivanja ciljeva je važno povezati ih sa interesovanjem i opštim nivoom zrelosti djeteta. U postavljanju i izboru ciljeva postoje individualne razlike. Otuđa počinu i razlike u zadovoljstvu i u značenju pojedinih ciljeva za svako dijete. Zbog toga je važno da roditelji upoznaju individualne razlike u pogledu pojedinih ciljeva, da bi se adekvatnije uticalo na njihov razvoj. Obično ovdje roditelji griješe, ne pokušujući upravo navedene principe i u većini slučajeva nastojeći nametnuti svoje ciljeve kao ciljeve djeteta. Umjesto da motivišu djecu kroz postovanje dječjih želja, roditelji nastoje kupiti dječiji trud i rad, govoreći djeci da ukoliko savladaju neko gradivo i dobiju dobru ocjenu, biće nagradjeni bogatim poklonima, obično novcem. Na ovaj način roditelji prave dvostruku grešku, prvo, što dijete počinje učiti radi novca, a ne zbog samog sebe, a drugo, roditeljska trebaju ispuniti roditeljske obaveze zbog njih samih, a ne kao dar djetetu za ocjenu.

Značajan motivacioni faktor roditeljske pomoći djeci u školskom učenju su i metode rada koje roditelji primjenjuju. Roditelji treba osposobiti za primjenu određenih metoda učenja kako bi olakšali djeci savladavanje nastavnih sadržaja. Prilikom rada sa djetecom roditelji trebaju imati interaktivni odnos sa djetetom, kako bi „dijete u radu na školskim sadržajima osjetilo uspjeh, zadovoljstvo postignuća i uzitak interakcije“ (ibidem, str. 227). U cilju što uspješnije primjene određenih metoda učenja, roditelji treba da nadu raznovrsne metode kako bi se izbjegla monotoniya primjene samo jednog ili istih metoda. Takođe, roditelji trebaju naći najadekvatniji metod za svoje dijete, jer svako dijete je individualna za sebe i zahijeva drugačiji pristup u radu. Na usvajanju određenih ciljeva roditelji imaju veliki uticaj, zbog toga je važno da se ti ciljevi jasno formulišu, kao i da se omogućiti da se oni ostvare.

ZAKLJUČAK

Roditeljska instrukcija djeci u školskom učenju je značajan faktor u školskom uspjehu. Da bi roditelji mogli pružiti pomoć djeci, potrebno je da se ispuni niz elemenata koji bitno utiču na samu instrukciju. Porodica i uslovi koji vladaju u njoj utiču na pomoć djeci u školskom učenju. Za dobre instrukcije neophodna je saradnja porodice i škole, jer škola je ustanova gdje roditelji mogu dobiti punu podršku, ali i određena pedagoška znanja koja su neophodna prilikom pomoći djeci. Da bi djeca dobila potrebne instrukcije od svojih roditelja, potrebna je motivisanost i roditelja i djece. Roditelja u pravcu želje da se pomogne djetetu, a djeteta kao subjekta koji očekuje i rado prihvata pomoć jer mu je ona neophodna za školski uspjeh, to bitno utiče i na motivisanost svih učesnika u vaspitno-obrazovnom procesu.

svojim djetetom, putem pomoći djeci da smanje gradivo i napore kod učenja, emocionalnom podrškom, nadgledanjem onoga što dijete uči i načina na koji uči, te stvaranjem uslova da se kod djeteta probudi svijest, tj. metakognicija o onome što uči. Instrukcije u značajnoj mjeri zavisi od roditeljskog zadovoljstva koje uključuje osjećanja roditeljske kompetencije, osjećanja zadovoljstva ulogom usljed djetetovog napretka i uspostavljenih odnosa topline i uzajamnosti između roditelja i djeteta. Zbog toga je potrebno da roditelji imaju razvijeno samopouzdanje i svijesti da oni mogu da pomognu svom djetetu i da mogu da savladaju sadržaje koji su neophodni za pozitivan razvoj roditeljske kompetencije.

Na osnovu svega navedenog može se zaključiti da je roditeljska instrukcija kao pomoć djeci u školskom učenju veoma važan faktor u uspjehu djece, ali i da je važno pedagoški osposobiti roditelje za tu ulogu, što je zadatak škole kao vaspitno-obrazovne ustanove. Škola to može realizovati putem radionica za roditelje. Iznesene teorijske pretpostavke neće imati vrijednosti same po sebi ako se ne prihvate kao polazišta za uvođenje promjena i poboljšanje roditeljske prakse.

LITERATURA

1. Bogičević, B. (2004). *Menađžment ljudskih resursa*. Beograd: Čugura Print.
2. Čaić, R. (2005). *Osnovi porodične pedagogije*. Zenica: Pedagoški fakultet.
3. Đurić, D. (1999). *Psihologija u obrazovanju*. Sombor: Učiteljski fakultet.
4. Junl, J. (1996). *Vaše kompetentno dijete: za nove temeljne vrijednosti obitelji*. Zagreb: Eduka.
5. Mikuš-Kos, A. (2005). *Škola i mentalno zdravlje*. Gračanica: Osmjeh i Skupaj.
6. Pašalić Kreso, A. (2004). *Koordinate obiteljskog odgoja*. Sarajevo: Jež.
7. Potkonjak, N. i Šimleša, P. (1989). *Pedagoška enciklopedija*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
8. Prodanović, Lj. (2000). *Roditelji i dete u osnovnoj školi*. Beograd: IŠRO „Privredno-finansijski vodič“.
9. Suzić, N. (1999). Motivacija u ciljno vođenom učenju. *Pedagoška stvarnost*, 3-4, 224-246. Preuzeto 9. decembra 2013. Sa <http://www.suzicened.com/knjige.html>
10. Suzić, N. (2006). Traženje pomoći kao kognitivna strategija učenika. *Nastava i vaspitanje*, 3, 239-257. Preuzeto 24. oktobra 2015. sa <http://www.suzicened.com/knjige.html>
11. Suzić, N. i Tunjić, V. (2001). Školsko postignuće i aspiracija roditelja. *Pedagoška stvarnost*, 1-2, 43-57.
12. Tomić, R. (2008). *Obiteljski odgoj*. Tuzla: OFF-SET.
13. Vučić, L. (2007). *Pedagoška psihologija*. Beograd: Centar za primijenjenu psihologiju.
14. Wehrich, H. & Konz, H. (1998). *Menađžment*. Zagreb: Gospodska misao.

PROFES

PROFE

Aln

Zavod z

APSTRAKT

U radu se i
Profesionalna
obavljane sloj
ispitati utjecaj
rehabilitacijski
stručnjaka. Na
(30,4%). Za pi
(Stamm, 2012
prosjječnom st
dobijenim rez

Ključne rije
opтереćenost, f

ABSTRACT

In his work, hi
professional q
carrying out th
was to examir
education and
specialists. The
assessment, a
results show t
professional q
conduct new re

Key words: cc
professional q

UVOD

Edukacijsko-i
kvaliteti živo
osobama sa i
loša, to se re